

LATVIJAS REPUBLIKAS
AIZSARDZĪBAS MINISTRIJA

2009. gada
publiskais pārskats

LATVIJAS REPUBLIKAS
AIZSARDZĪBAS MINISTRIJA

2009. gada
publiskais pārskats

Saturs

Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra ievads	4
1. nodaļa. Aizsardzības ministrijas darbības vispārīgs raksturojums	5
1.1. Aizsardzības ministrijas juridiskais statuss un struktūra	5
1.2. Politikas jomas un darbības virzieni	5
1.3. Aizsardzības ministrijas strukturālās izmaiņas	6
1.4. Aizsardzības ministrijas padotībā esošās iestādes	7
2. nodaļa. Aizsardzības ministrijas darbības galvenie virzieni un rezultāti	8
2.1. Aizsardzības nozares attīstības virzieni	8
Aizsardzības nozares reforma	8
Aizsardzības politika	8
Latvijas aizsardzības spēju stiprināšana	10
Ieguldījums starptautiskajā drošībā	11
2.2. Ģeotelpiskās informācijas politikas plānošana	13
2.3. Normatīvo aktu izstrāde valsts aizsardzības nozarē	13
2.4. Starptautiskā sadarbība	15
2.5. Nodrošinājuma politika	15
2.6. Militārā izglītība, svešvalodu apmācība un zinātniskie pētījumi	16
2.7. Iestādes darbības uzlabošanas sistēmas	18
Iekšējais audits	18
Iepirkumu kontrole	19
2.8. Aizsardzības ministrijas padotības iestāžu, t.sk. Nacionālo bruņoto spēku, darbības galvenie virzieni un rezultāti	19
Jaunsardzes centrs	18
Valsts aģentūra «Latvijas Kara muzejs»	19
Valsts aģentūra «Tēvijas sargs»	20
Valsts aģentūra «Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra»	21
Militārās izlūkošanas un drošības dienests	22
Aizsardzības īpašumu valsts aģentūra	22
Nacionālie bruņotie spēki	23
3. nodaļa. Aizsardzības ministrijas budžets un tā izlietojums	27
3.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	27
3.2. Aizsardzības ministrijas 2009. gada budžeta programmas	27
4. nodaļa. Aizsardzības ministrijas personāls	31
5. nodaļa. Komunikācija ar sabiedrību	32
5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi	32
5.2. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	33
6. nodaļa. Aizsardzības ministrijas 2010. gada plāns	34

Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra ievads

Godātie lasītāji!

Aizsardzības ministrijas 2009. gada publiskajā pārskatā jums ir iespēja atskatīties uz aizvadītajā gadā paveiktajiem uzdevumiem.

Aizvadītais gads raksturojams kā intensīva darba, nozīmīgu pārmaiņu un izaicinājumu gads. Lai ierobežotā budžeta apstākļos pēc iespējas efektīvāk izmantotu Aizsardzības ministrijai (AM) un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem (NBS) piešķirtos finanšu līdzekļus, aizsardzības nozarē tika veiktas vērienīgas reformas, kas skāra gan bruņotos spēkus, gan AM padotības iestādes. Pērn tika likvidēta Aizsardzības īpašumu valsts aģentūra, kuras funkcijas nodotas jaunizveidotajam Valsts aizsardzības militāro objektu un aizsardzības centram. Reorganizēta v/a «Tēvijas sargs» un Jaunsardzes centrs, kuru funkcijas pārņēmis jaunizveidotais Rekrutēšanas un jaunsardzes centrs. Veiktās reformas sniedz iespēju optimālāk un efektīvāk sasniegt aizsardzības nozarē nospraustos mērķus.

Ierobežotā budžeta apstākļos ministrija par prioritātēm izvirzīja rūpes par valsts drošību un aizsardzību, kuru ietvaros tai jānodrošina bruņoto spēku pamatfunkciju izpilde, Latvijas saistību NATO izpilde, kā arī turpmāka dalība starptautiskajā operācijā Afganistānā.

Ministrija 2009. gadā turpināja veiksmīgu sadarbību ar civilās aizsardzības institūcijām. NBS veica glābšanas un meklēšanas operācijas jūrā, sniedza palīdzību plūdu, meža ugunsgrēku un citu dabas katastrofu seku likvidēšanā, neitralizēja vairākus tūkstošus sprādzienbīstamu priekšmetu. Gaisa spēki sadarbībā ar Katastrofu medicīnas centru veica cietušo cilvēku transportēšanu. Bruņotie spēki iesaistījās pazdušo cilvēku meklēšanā, kā arī sabiedriskās drošības un vispārējās kārtības nodrošināšanā.

2009. gadā tika turpināts nozīmīgākais Nacionālo bruņoto spēku ilgtermiņa projekts — bāzes «Lielvārde» lidlauka rekonstrukcija, kura realizēšanā tiek izmantots arī NATO līdzfinansējums. Projekta ietvaros paredzēts izveidot NATO un nacionālajām prasībām atbilstošu lidlauku, kā arī mūsdienīgu un daudzfunkcionālu militāro bāzi.

Latvijai, tāpat kā pārējām Baltijas valstīm, svarīgs bija NATO 2009. gadā pieņemtais lēmums turpināt Baltijas valstu gaisa telpas patrulēšanas misiju līdz 2014. gadam.

Aizvadītajā gadā tika turpināta Jūras novērošanas sistēmas projekta ieviešana. Jaunā sistēma uzlabos civilās kuģošanas drošību, glābšanas un meklēšanas spējas, nodrošinās efektīvāku ekoloģiskās situācijas apzināšanu, tas būs arī Latvijas ieguldījums starptautiskās drošības nodrošināšanā. Aizvadītajā gadā ar komandcentru tika saslēgti pirmie četri no 13 plānotajiem tehniskās novērošanas punktiem.

Pildot starptautiskās saistības NATO, Latvija 2009. gadā turpināja dalību starptautiskajā operācijā Afganistānā. No 2009. gada janvāra līdz maijam Jūras spēku minū meklētājs M06 «Tālvārdis» piedalījās NATO 1. pastāvīgajā jūras pretminu vienībā. Aizvadītajā gadā Latvija palielināja savu kontingentu NATO prioritārajā starptautiskajā operācijā Afganistānā. Ņemot vērā politiskās un drošības situācijas stabilizēšanos reģionos, kā arī Latvijas aizsardzības nozarei piešķirtos ierobežotos līdzekļus, aizvadītajā gadā Latvija beidza dalību NATO vadītajā starptautiskajā operācijā Kosovā, Eiropas Savienības vadītajā starptautiskajā operācijā Bosnijā un Hercegovinā, kā arī Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas novērošanas misijā Gruzijā.

Turpinot rūpēties par mūsu valsts un tās iedzīvotāju drošību un aizsardzību un stiprinot kolektīvās aizsardzības spējas, 2010. gadā par aizsardzības nozares prioritātēm ir noteiktas Latvijas karavīru dalība starptautiskajā operācijā Afganistānā, dalība militārajās mācībās sadarbībā ar pārējām NATO valstīm, Nacionālo bruņoto spēku aviācijas bāzes «Lielvārde» izveide un Jūras novērošanas sistēmas ieviešana.

Šobrīd tiek izstrādāta jauna aizsardzības nozares darbības koncepcija, kuras rezultāti tiks atspoguļoti turpmākajos AM gada pārskatos.

Neraugoties uz nebūt ne vieglo situāciju, esmu pārliecināts, ka Aizsardzības ministrijas un tās padotības iestāžu darbinieku un mūsu karavīru profesionalitāte un godprātīgā attieksme pret darbu ļaus arī turpmāk veiksmīgi sasniegt izvirzītos mērķus.

2010. gada aprīlī

Valsts sekretārs
Jānis Sārts

1. Aizsardzības ministrijas darbības vispārīgs raksturojums

1. 1. Aizsardzības ministrijas juridiskais statuss un struktūra

Aizsardzības ministrija (AM) ir vadošā valsts pārvaldes iestāde valsts aizsardzības nozarē, tā izveidota 1991. gada novembrī.

Ministrija ir augstākā iestāde tās padotībā esošajām valsts pārvaldes iestādēm.

Ministrijas darbu vada aizsardzības ministrs, kurš ir politiski atbildīgs Saeimas un Ministru prezidenta priekšā.

Ministram tieši pakļauts ir parlamentārais sekretārs, kurš nodrošina saikni starp ministru un Saeimu, un valsts sekretārs, kurš vada ministrijas administratīvo darbu un nodrošina tās funkciju izpildi.

Ministrijas administratīvo vadību 2009. gadā nodrošināja trīs valsts sekretāra vietnieki, izpildsekretārs, politiskais direktors — departamenta direktors, septiņi departamentu direktori un 14 patstāvīgo nodaļu vadītāji.

1. 2. Politikas jomas un darbības virzieni

Ministrijas funkcijas ir:

- izstrādāt valsts aizsardzības politiku;
- organizēt un koordinēt valsts aizsardzības politikas īstenošanu;
- organizēt un koordinēt valsts politikas īstenošanu ģeodēzijas, kartogrāfijas un ģeotelpiskās informācijas jomā;
- organizēt un koordinēt valsts politikas īstenošanu militārās izglītības un zinātnes jomā;
- plānot NBS vidēja termiņa un ilgtermiņa spēju attīstību, t. sk. infrastruktūru, personālu, finanses un nodrošinājumu ar materiāltehniskajiem līdzekļiem;
- veikt citas ārējos normatīvajos aktos noteiktās funkcijas.

Lai nodrošinātu funkciju izpildi, ministrija veic šādus uzdevumus:

- nodrošina NBS attīstību un atbilstību *NATO* noteiktajām militārajām spējām;
- sagatavo militāro draudu analīzi, izstrādā valsts aizsardzības koncepciju un valsts aizsardzības plānu, NBS attīstības plānu, NBS mobilizācijas plānu un uzņēmējvalsts atbalsta plānu;
- nodrošina valsts aizsardzībā iesaistītā personāla pārvaldes un militārās izglītības politikas izstrādi;
- piedalās *NATO*, Eiropas Savienības un citu starptautisko drošības un aizsardzības organizāciju drošības un valsts aizsardzības politikas veidošanā;
- nodrošina divpusējo un daudzpusējo valstu sadarbību atbilstoši valsts aizsardzības politikas prioritātēm;
- nodrošina Latvijas līdzdalību starptautiskajos drošības un aizsardzības pasākumos;
- vada NBS mobilizāciju un to ārvalstu bruņoto spēku piesaistišanu, par kuru atbalsta nepieciešamību nolēmis Ministru kabinets;
- izstrādā valsts aizsardzības tehniskā nodrošinājuma un apgādes pamatnostādnes, nosaka NBS politiskās vadlīnijas, kā arī izstrādā konceptuālos dokumentus nodrošinājuma un apgādes jomā;
- veido politiku karavīru sociālo garantiju jautājumos un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nodrošina NBS personālsastāvam sociālās garantijas;
- normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izsniedz ārvalstu bruņotajiem spēkiem atļauju bruņojuma ievēšanai Latvijas Republikā vai izvešanai no tās, uzskaita un kontrolē ievesto bruņojumu;
- normatīvajos aktos noteiktos gadījumos un kārtībā izsniedz atļaujas (licences) atsevišķu veidu komercdarbībai;
- nodrošina normatīvo aktu projektu izstrādi, kā arī nozares metodisko vadību un pārraudzību ģeodēzijas un kartogrāfijas jomā;
- izstrādā jaunatnes militāri patriotiskās audzināšanas politikas pamatnostādnes;
- koordinē sadarbību ar zinātniskām organizācijām valsts aizsardzības jomā;
- izstrādā pamatnostādnes sabiedrības informēšanai par valsts aizsardzības un starptautiskās drošības politikas jautājumiem;
- veic citus normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus.

1.3. Aizsardzības ministrijas strukturālās izmaiņas

2009. gadam AM apstiprinātais štats, ņemot vērā AM samazināto finansējumu, kā arī izpildot Ministru kabineta 2008. gada 23. septembra sēdē (protokola nr. 68 43. § 3.1. p.) nolemto, tika samazināts līdz 223 vienībām.

Strādājošo skaits AM 2009. gada 31. decembrī bija 202, t. sk. 132 ierēdņi, 58 darbinieki un 12 militārpersonas. Diplomātiskajā dienestā un darbā ārvalstīs pienākumus pildīja 22 AM darbinieki (detalizētu informāciju par AM personālu skatīt 4. nodaļā).

2009. gadā reorganizēta Jaunatnes militārās izglītības un profesionālā dienesta attīstības nodaļa. Jaunatnes militārās izglītības un profesionālā dienesta attīstības funkcijas iekļautas Militārās izglītības nodaļā.

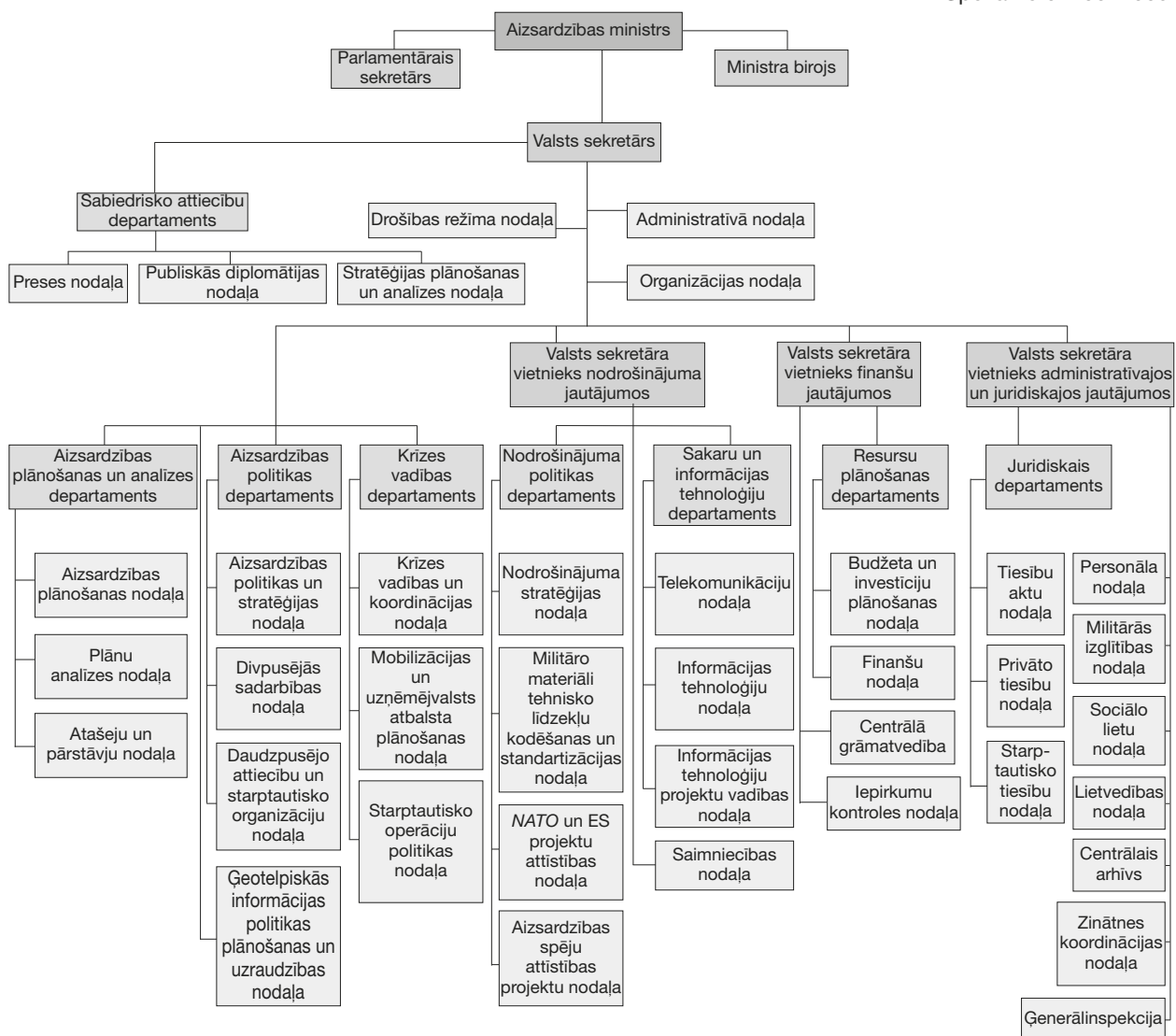
Likvidējot NBS preses dienestu un pārņemot tā funkcijas AM, reorganizēts Sabiedrisko attiecību departaments, kas pārveidots par Militāri publisko attiecību departamentu. Departamentā ietilpst Preses nodaļa un Militāri publiskās informācijas nodaļa.

Likvidēta Nodrošinājuma politikas departamenta Militāro materiāli tehnisko līdzekļu kodēšanas un standartizācijas nodaļa, daļu funkciju iekļaujot šī departamenta NATO un ES projektu attīstības nodaļā, bet materiāli

Apstiprināts ar 30. 06. 2009. rīkojumu nr. 40

LR Aizsardzības ministrijas centrālā aparāta administratīvās struktūras shēma

Spēkā no 01. 08. 2009.

tehnisko līdzekļu standartizācijas un kodēšanas funkciju nododot NBS Apvienotajam štābam.

Reorganizēta iepirkumu kontroles nodaļa, kuras funkcijas atbilstoši kompetencei pārdalītas starp Resursu plānošanas departamentu, Nodrošinājuma politikas departamentu, kā arī Audita un inspekcijas departamentu (izveidots 2010. gada 1. janvārī).

Aizvadītajā gadā likvidētas arī AM padotības iestādes — Aizsardzības īpašumu valsts aģentūra, kuras funkcijas nodotas 2009. gada 30. decembrī izveidotajam Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centram. Reorganizēta arī v/a «Tēvijas sargs» un Jaunsardzes centrs, kuru funkcijas pārņēmis 2010. gada 1. janvārī izveidotais Rekrutēšanas un jaunsardzes centrs.

1. 4. Aizsardzības ministrijas padotībā esošās iestādes

2009. gadā AM padotībā bija:

- tiešā valsts pārvaldes iestāde:
 - Jaunsardzes centrs;
- valsts aģentūras:
 - Aizsardzības īpašumu valsts aģentūra,
 - Latvijas Kara muzejs,
 - Tēvijas sargs,
 - Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra;
- valsts drošības iestāde:
 - Militārās izlūkošanas un drošības dienests.

Aizsardzības ministram ir pakļauts NBS komandieris, un ministrs veic civilo kontroli pār bruņotajiem spēkiem.

2. Aizsardzības ministrijas darbības galvenie virzieni un rezultāti

2.1. Aizsardzības nozares attīstības virzieni

2.1.1. Aizsardzības nozares reforma

Ar 2010. gada 1. janvāri ir noslēgusies aizsardzības nozares strukturālā reforma, kuras ietvaros tika optimizēti NBS un AM resursi un struktūras, kā arī uzlabota komandvadība visos līmeņos. Reformas ļāva stiprināt NBS kaujas spējas samazināta finansējuma apstākļos, samazināt administratīvo aparātu un tā izmaksas, kā arī vienkāršot un paātrināt lēmumu pieņemšanas procesu. Veiktā reforma ir kardinālākā aizsardzības nozares reforma pēdējo gadu laikā un būtiski ietekmēs turpmāko nozares attīstību.

Aizsardzības nozarē ir nodalīti trīs darbības līmeņi — stratēģiskais līmenis, operacionālais līmenis un taktiskais līmenis. Visas NBS stratēģiskās plānošanas funkcijas, kas attiecas uz spēju un vienību attīstību ilgākā laika posmā, ir pilnībā integrētas AM. Ministrija ir pārņēmusi savā atbildībā NBS pārstāvju ārvalstīs sistēmas vadību un administratīvā atbalsta sniegšanu. Ministrija turpmāk veiks arī NBS Ģenerālinspekcijas un sabiedrības informēšanas funkcijas, apvienojot tās ar esošajiem ministrijas resursiem.

Pārņemot funkcijas no NBS štābiem un vienībām, AM sastāvā ir iekļauti karavīri (kopumā ministrijā strādās 37 militārpersonas), kas dienēs ministrijā pēc rotācijas principa. Līdz ar to AM ir kļuvusi par civili militāru institūciju. Koncentrējot stratēģiskās funkcijas, kā arī civilo un militāro personālu vienviet, ir nodrošināts ātrāks un efektīvāks lēmumu pieņemšanas process.

Reorganizētas arī AM padotībā esošās iestādes. Likvidēta v/a «Aizsardzības īpašumu valsts aģentūra», kuras funkcijas nodotas ar 2009. gada 30. decembri izveidotajam Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centram. Reorganizēta v/a «Tēvijas sargs» un Jaunsardzes centrs, kuru funkcijas pārņēmis ar 2010. gada 1. janvāri izveidotais Rekrutēšanas un jaunsardzes centrs.

2.1.2. Aizsardzības politika

Neskatoties uz vērienīgām reformām aizsardzības nozarē, aizsardzības politikas pamatprincips paliek nemainīgs: garantēt valsts teritorijas un iedzīvotāju aizsardzību, kas visefektīvāk nodrošināms, stiprinot NATO kolektīvās aizsardzības principu un līdzdarbojoties Eiropas Savienības (ES) drošības un aizsardzības politikas attīstībā.

NATO stratēģiskās koncepcijas izstrāde

2009. gada 3.—4. aprīli NATO 60. gadadienas samītā Strasbūrā/Kēlē dalībvalstis vienojās par jaunas NATO stratēģiskās koncepcijas izstrādi.

Jaunās koncepcijas sākotnējā projekta izstrāde tika uzticēta NATO dalībvalstu ekspertu grupai, kuru vadīja bijusī ASV valsts sekretāre Madlēna Olbraita. Demonstrējot Baltijas valstu nozīmi aliansē, kā viens no ekspertiem šajā grupā tika uzaicināts arī Latvijas bijušais vēstnieks ASV un NATO Aivis Ronis¹.

Lai efektīvāk nodrošinātu Latvijas interešu ievērošanu, aizvadītajā gadā Aizsardzības ministrija sadarbībā ar Ārlietu ministriju sagatavoja un izplatīja NATO dalībvalstīm vairākus dokumentus, kuros pausts mūsu valsts viedoklis par NATO nākotnes mērķiem un uzdevumiem. Latvijai ir ļoti svarīgi, lai tiktu saglabātas NATO kolektīvās aizsardzības saistības (5. pants) un lai tiktu veicināta un stiprināta sabiedroto vienotība.

Jaunā koncepcija jāapstiprina 2010. gada 19.—20. novembrī NATO samītā Lisabonā. Tas nozīmē, ka dalībvalstu diskusijas par šo dokumentu turpināsies arī 2010. gadā.

NATO un Krievijas sadarbība

Pēc 2008. gada augusta Gruzijas un Krievijas militārā konflikta tika pārtraukta NATO un Krievijas sadarbība, apturot visu militāro sadarbību, bet saglabājot neregulārus diplomātiskos kontaktus.

¹ NATO stratēģiskās koncepcijas izstrādes ekspertu grupu veidoja arī pārstāvji no Francijas, Grieķijas, Itālijas, Nīderlandes, Kanādas, Lielbritānijas, Polijas, Spānijas, Turcijas un Vācijas.

2009. gada aprīlī notikušajā *NATO* samitā Strasbūrā/ Kēlē alianse pieņēma lēmumu pakāpeniski atjaunot attiecības ar Krieviju, norādot, ka Krievijai ir jāpilda ar ES panāktā vienošanās attiecībā uz Gruziju un tās separātiskajām republikām Abhāziju un Dienvidosetiju.

2009. gada 27. jūnijā notikušajā neformālajā *NATO* un Krievijas ārlietu ministru sanāksmē Korfu tika panākta vienošanās par sadarbības atjaunošanu, kā pirmo uzdevumu izvirzot *NATO* un Krievijas padomes reformu. Reformas mērķis — uzlabot politisko dialogu un nodrošināt taustāmus rezultātus praktiskajā sadarbībā.

2009. gada decembrī *NATO* un Krievijas ārlietu ministri vienojās par sadarbību *NATO* operācijas Afganistānā jautājumos (piemēram, narkotiku kontrabandas apkarošana, nemilitārās kravas tranzīts un citi). Šīs vienošanās rezultātā izdevās izveidot drošu tranzīta ceļu no Latvijas uz Afganistānu, kas jāvērtē ne tikai kā Latvijas ieguldījums *NATO* operācijā, bet arī kā ieguldījums Afganistānas ekonomikas stiprināšanā un kā pozitīvs Latvijas un Krievijas sadarbības piemērs.

Eiropas Savienības kopējā drošības un aizsardzības politika

2009. gada 1. decembrī stājās spēkā Lisabonas līgums, kas juridiski nostiprināja līdz šim uz politiskās vienošanās pamata pieņemtos lēmumus (piemēram, Eiropas Aizsardzības aģentūras izveidošana) un deva jaunu impulsu institucionālajām reformām (piemēram, Krīžu pārvarēšanas un plānošanas direktorāta² izveide).

Diskusijas par Lisabonas līgumu ietekmēja ES drošības un aizsardzības politikas konsolidāciju — ES augstais pārstāvis ārlietu un drošības politikas jautājumos pārņēma politikas virzību no dalībvalstīm — un piešķīra plašākas kompetences aizsardzības ministriem.

2009. gadā ES dalībvalstis turpināja ieguldīt operācijās, tādējādi stiprinot ES kā aktīva globāla spēlētāja lomu drošības jautājumos. Aizvadītajā gadā tika pieņemti tādi būtiski lēmumi kā jūras operācijas *ATALANTA* pie Somālijas krastiem mandāta pagarināšana, kā arī notika aktīvas diskusijas par ES atbalsta sniegšanu Somālijas drošības spēku apmācībā un par ES operācijas Bosnijā un Hercegovinā *ALTHEA* turpmāko gaitu.

2009. gada oktobrī Latvija noslēdza dalību operācijā *ALTHEA* un uzsāka pēdējos sagatavošanās darbus dalībai ES Ātrās reaģēšanas kaujas grupā³. Šo kaujas grupu būs iespējams iesaistīt operācijās 2010. gada pirmajā pusgadā, ja būs nepieciešama ātra ES rīcība un ja par to vienosies visas ES dalībvalstis.

Eiropas Aizsardzības aģentūra, kas ir galvenais ES militāro spēju attīstības virzītājs, 2009. gadā darbojās šādos virzienos:

- ilgtermiņa militāro spēju prasību noteikšana, kas ļauj identificēt dalībvalstu nākotnes (20 gadu perspektīvā) sadarbības jomas;
- civilo un militāro resursu apvienošana, kas ļauj ietaupīt resursus (pētniecība, jūras novērošanas spēju integrācija),
- dalībvalstu esošo sadarbības projektu īstenošana (helikopteru trūkumu novēršana, kas ļaus uzlabot to pieejamību *NATO* operācijai Afganistānā).

Ierobežoto resursu dēļ 2009. gadā Latvija neuzsāka dalību aģentūras projektos, bet aktīvi piedalījās komiteju un darba grupu diskusijās. Latvijas iespējas iesaistīties Eiropas Aizsardzības aģentūras projektos pieaugtu, ja izdotos harmonizēt ES un *NATO* spēju attīstības procesus.

Eiropas Savienības un *NATO* attiecības

Jāatzīst, ka, neskatoties uz vairāku dalībvalstu, to skaitā Latvijas, pūliņiem uzlabot ES un *NATO* sadarbību militāro spēju attīstības jautājumos un krīzes vadības jautājumos, arī aizvadītajā gadā progress abu organizāciju attiecībās nav iezīmējies.

Latvijai ir svarīgi panākt skaidru pienākumu sadali starp ES un *NATO*, kas būtu jānodrošina jau operāciju plānošanas stadijā. Tas uzlabos karavīru un civilo ekspertu, piemēram, policistu, sadarbību un paaugstinās to drošību. Šobrīd efektīva pienākumu koordinācija nepieciešama operācijās Kosovā, Afganistānā un Somālijā. Koordinācija ļautu arī ietaupīt cilvēku un finanšu resursus, kas ir īpaši aktuāli ekonomiskās krīzes apstākļos.

² Direktorāta izveidošana vērsta uz ES operāciju plānošanas un vadības spēju uzlabošanu, jo apvieno ES civilos un militāros resursus. Tas ļaus ES ātrāk un vispusīgāk reaģēt uz krīzēm.

³ Kopā ar Poliju (vadošā valsts), Vāciju, Slovākiju un Lietuvu.

2.1.3. Latvijas aizsardzības spēju stiprināšana

Sniegtais atbalsts civilajai sabiedrībai

2009. gadā tika pilnveidota normatīvo aktu bāze par to, kā NBS sniedz atbalstu civilajai aizsardzībai. 2009. gada 10. februārī Ministru kabinetā tika apstiprināti noteikumi nr. 113 «Kārtība, kādā Nacionālie bruņotie spēki piedalās avārijas, ugunsdzēsības un glābšanas darbos, kā arī ārkārtējo situāciju izraisīto sekū likvidācijā». Minētie noteikumi pilnveido līdzšinējo kārtību, kādā NBS sniedz atbalstu civilajām institūcijām. Tas ļaus ātri reaģēt un sniegt atbalstu krīzes situācijās civilās aizsardzības institūcijām.

2009. gada 28. janvārī NBS Gaisa spēki un Katastrofu medicīnas centrs (tagad — Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests) noslēdza sadarbības līgumu par pastāvīgu sadarbību gaisa medicīniskajā transportēšanā un glābšanas darbu veikšanā.

Pildot «Deklarācijas par Valda Dombrovskā vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību» 5.4. un 9.2.2. apakšpunktu, 2009. gada 25. septembrī starp Zemessardzi un Valsts policiju tika parakstīts sadarbības līgums «Par Valsts policijas un Latvijas Republikas Zemessardzes sadarbību vispārējās drošības un sabiedriskās kārtības nodrošināšanā». Saskaņā ar līgumu Zemessardze sniedz atbalstu Valsts policijai vispārējās drošības un sabiedriskās kārtības nodrošināšanā, kā arī sabiedrības un valsts nacionālās drošības interešu aizsardzības gadījumos, ja Valsts policijas rīcībā esošie resursi ir nepietiekami šo uzdevumu veikšanai.

Runājot par atbalsta sniegšanas praktisko aspektu, AM 2009. gadā turpināja veiksmīgu sadarbību ar civilās aizsardzības institūcijām. NBS ir piedalījušies vairākos reaģēšanas un sekū likvidēšanas neatliekamajos pasākumos. Glābšanas un meklēšanas operācijās jūrā NBS vienības piedalījās 52 reizes, izglābti 50 cilvēki. Gaisa spēki sadarbībā ar Katastrofu medicīnas centru veikuši 10 lidojumus, kuros transportēti 14 cietušie. NBS divas reizes sniedza palīdzību plūdu, meža ugunsgrēku un citu dabas katastrofu sekū likvidēšanā. Bruņotie spēki gada laikā neitralizēja 4244 sprādzienbīstamus priekšmetus. NBS personāls (238 cilvēki) 13 reizes iesaistījās pazudušo

cilvēku meklēšanā, kā arī ar 364 karavīriem 91 reizi piedalījās sabiedriskās drošības un vispārējās kārtības nodrošināšanā.

Zemessardzes likums

AM 2009. gadā izstrādāja likumprojektu «Latvijas Republikas Zemessardzes likums». Tas aizstās 1993. gadā pieņemto likumu «Par Latvijas Republikas Zemessardzi», kas lielā mērā vairs neatbilst pašreizējai situācijai, jaunajiem Zemessardzes uzdevumiem un lomai valsts aizsardzības sistēmā.

Normatīvais akts definē Zemessardzes uzdevumus un nosaka zemessarga statusu, kā arī regulē zemessargu dienestu Zemessardzē. Tas sakārto līdzšinējās nepilnības Zemessardzes darbības juridiskajā regulējumā un paredz uzlabojumus, kas palīdzēs stiprināt Zemessardzes operacionālās spējas.

Uzņemošās valsts atbalsts

2009. gadā īstenota sekmīga sadarbība uzņemošās valsts atbalsta (UVA) jautājumos ar Baltijas valstīm. Kopīgi organizētajās UVA mācībās «*Baltic Host '09*», Baltijas valsts aizsardzības ministriju un bruņoto spēku pārstāvji teorētiskā līmenī plānoja vērienīgu sabiedroto spēku uzņemšanas operāciju, tādējādi veicinot pieredzes apmaiņu un Baltijas valsts sadarbības spējas sabiedroto spēku uzņemšanas plānošanā un īstenošanā. Ņemot vērā pozitīvos rezultātus, Baltijas valstis vienojās un uzsāka nākamo uzņemošās valsts atbalsta plānošanas mācību organizēšanu. Latvija kā vadošā valsts mācību plānošanā izveidoja sekmīgu sadarbību ar NATO augstās gatavības Jūras spēku štābu un ASV bruņoto spēku pavēlniecību Eiropā, kā arī uzsāka NATO dalībvalstu iesaistīšanu mācību plānošanā, lai nākotnē stiprinātu NATO dimensiju mācībās «*Baltic Host*».

Aizsardzības nozares mācības

No ievērojamākajām NBS mācībām 2009. gadā jāatzīmē NBS Jūras spēku dalība starptautiskajās mācībās «*Bold Mercy*», kurās tika attīstīta meklēšanas un glābšanas spēja. Tāpat Jūras spēki piedalījās mācībās «*Balex Delta*», kurās notika sagatavošanās naftas izplūdes sekū likvidācijai jūrā, un «*SAREX '09*», kuru laikā tika trenēta

meklēšanas un glābšanas spēja. NBS Gaisa spēki 2009. gadā piedalījās mācībās «*Amber Fisher Cat*», attīstot meklēšanas un glābšanas spējas. Apmācību masveida iznīcināšanas ieroču ziņošanas un brīdināšanas sistēmas darbības praktizēšanā mācībās «*Brave Beduin '09*» aizvadītajā gadā veica Zemessardze.

Gaisa telpas patrulēšana

Baltijas valstīm svarīgs bija NATO 2009. gadā pieņemtais lēmums turpināt Baltijas valstu gaisa telpas patrulēšanas misiju līdz 2014. gadam. Iepriekš bija paredzēts, ka NATO patrulēs Baltijas valstis līdz 2011. gadam. 2009. gadā NATO Baltijas valstu gaisa telpas patrulēšanas misiju veica Dānijas, Čehijas un Vācijas gaisa spēku lidmašīnas.

2009. gadā turpinājās izpēte par Baltijas valstu gaisa telpas patrulēšanas risinājumu pēc 2018. gada. 2009. gada februārī tika parakstīts Saprašanās memorands starp Igaunijas Republikas Aizsardzības ministriju, Latvijas Republikas Aizsardzības ministriju un Lietuvas Republikas Nacionālās aizsardzības ministriju par kopēju Baltijas valstu gaisa telpas patrulēšanas risinājuma pēc 2018. gada izpēti, kas cita starpā paredz Igaunijai noslēgt vienošanos ar starptautisku pētniecības iestādi par operacionālās efektivitātes un dzīvescikla izmaksu analīzi.

2010. un 2011. gadā Baltijas valstu politiķiem būs jādiskutē, kuru no iespējamiem variantiem izvēlēties, lai pēc 2018. gada nodrošinātu gaisa telpas patrulēšanu virs Baltijas valstīm.

2.1.4. Ieguldījums starptautiskajā drošībā

Dalība starptautiskajās operācijās

Piedaloties starptautiskajās operācijās, Latvija gan sniedz ieguldījumu starptautiskajā drošībā, gan stiprina nacionālo drošību. Dalība starptautiskajās operācijās veicina mūsu valsts sadarbību ar NATO un ES dalībvalstīm, sniedzot tām politisku un praktisku atbalstu aktuālo drošības jautājumu risināšanā un vienlaikus gūstot lietderīgu pieredzi militārajā jomā.

2009. gadā Latvija ar savu militāro kontingentu piedalījās NATO vadītajās starptautiskajās operācijās Afganistānā (operācija *ISAF*), Kosovā (operācija *KFOR*), ES vadītajā operācijā Bosnijā un Hercegovinā (operācija *ALTHEA*) un Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) novērošanas misijā Gruzijā. Šajā gadā Latvija pārtrauca dalību EDSO misijā Gruzijā, NATO operācijā *KFOR* un ES operācijā *ALTHEA*. Kopumā aizvadītajā gadā starptautiskajās operācijās piedalījās 385 NBS karavīri.

2009. gada laikā Latvija turpināja palielināt savu ieguldījumu NATO prioritārajā operācijā Afganistānā, Latvijas kontingentam sasniedzot 174 karavīru skaitu. NBS turpināja dalību šajā operācijā, 2009. gada jūnijā nosūtot 2. Operacionālās padomdevēju un sadarbības grupas (*OMLT*) rotācijā 34 karavīru vienību uz Afganistānas austrumu reģionu. Šī vienība piedalās Afganistānas Nacionālās armijas apmācībā un veicina Afganistānas valdības spēju uzņemties atbildību par drošības situāciju savā valstī. Latvija ir viena no nedaudzajām NATO dalībvalstīm, kas iesaistījās drošības operāciju īstenošanā šajā Afganistānas reģionā, kur iepriekš darbojās tikai ASV.

Latvijas kontingents aizvadītajā gadā dienesta pienākumus Afganistānā pildīja valsts ziemeļos — Meimenā (Fārbābas provincē) un Mazāri Šarifā (Balkhas provincē), austrumos — Bagramā (Parvānas provincē), kā arī Kunāras, Nangahāras un Nūrīstānas provincē, arī valsts galvaspilsētā Kabulā. NBS kontingenta darba pienākumos ietilpa patrulēšana, *ISAF* darbībai svarīgu objektu un konvoju apsardze, sprādzienbīstamu priekšmetu neitralizēšana, Afganistānas Nacionālās armijas karavīru apmācība un citi pienākumi atbilstoši karavīru specialitātei. Latvija turpināja piedalīties Afganistānas atjaunošanas procesā arī ar civilo personālu — vienu policijas darbinieku, savukārt līdz 2009. gada martam arī ar vienu politisko un attīstības padomnieku.

Ņemot vērā politiskās un drošības situācijas stabilizēšanos Kosovā, kā arī ierobežotos valsts aizsardzības budžeta līdzekļus, aizvadītajā gadā Latvija beidza dalību NATO vadītajā operācijā Kosovā, izvedot savu militāro kontingentu. No 2008. gada jūlijam līdz 2009. jūlijam Latvija sniedza nozīmīgu praktisku ieguldījumu arī Kosovas aizsardzības sistēmas izveidē un attīstībā, nosūtot AM pārstāvi darbam NATO Kosovas drošības spēku ministrijas padomnieku grupā.

Sakarā ar drošības vides stabilizāciju valstī un ierobežotajiem finansiālajiem līdzekļiem aizvadītā gada rudenī Latvijas kontingents pārtrauca dalību ES operācijā *ALTHEA* Bosnijā un Hercegovinā.

Sakarā ar misijas mandāta nepagarināšanu Latvija 2009. gada vasarā pārtrauca dalību arī EDSO novērošanas misijā Gruzijā, kurā Latvija piedalījās ar vienu NBS virsnieku. Sniedzot ieguldījumu drošības stabilizācijā Gruzijā, Latvija turpina dalību ES novērošanas misijā Gruzijā ar vienu Valsts policijas inspektoru un vienu Valsts robežsardzes virsnieku.

No 2009. gada janvāra līdz maijam Jūras spēku mīnu meklētājs M06 «Tālvāldis» piedalījās NATO 1. pastāvīgajā jūras pretmīnu vienībā. Atrodoties šo spēku sastāvā, «Tālvāldis» piedalījās mīnu meklēšanas operācijā Ziemeļu jūrā un mācībās «*Loyal Mariner*» Vidusjūrā.

2009. gada maijā Latvijas teritoriālajos ūdeņos un Irbes šaurumā norisinājās 7. starptautiskā mīnu meklēšanas un iznīcināšanas operācija «*MCOPLAT '09*», kuras laikā tika atrasti un iznīcināti 96 sprādzienbīstami objekti. NBS Jūras spēki operācijā piedalījās ar štāba un apgādes kuģiem «*Virsaitis*» un «*Varonis*», mīnu meklētāju «*Imanta*», diviem patruļkuģiem, ūdenslidēju atminētāju komandu un štāba virsniekiem.

Atbalsts NATO partnervalstīm aizsardzības reformu jautājumos

Atbalsta sniegšana valstīm, kuras ir apņēmušās veikt aizsardzības nozares reformas atbilstoši NATO standartiem, jau vairākus gadus ir nozīmīga Latvijas starptautiskās aizsardzības sadarbības prioritāte. Visaktīvākā sadarbība AM 2009. gadā bija ar Gruziju, Moldovu un Ukrainu, atsevišķi projekti tika īstenoti arī ar Azerbaidžānu, Armēniju un Kosovu. Lai arī budžeta samazinājuma dēļ netika īstenoti visi plānotie atbalsta projekti, tomēr AM turpināja atbalstīt NATO partnervalstis, organizējot aizsardzības ekspertu konsultācijas par aizsardzības plānošanas, sabiedrisko attiecību un juridiskajiem jautājumiem, kā arī nodrošināja aizsardzības nozares personāla apmācību Baltijas valstu Ūdenslidēju mācību centrā, NBS Valodu skolā un Baltijas aizsardzības koledžā Tartu, Igaunijā. Tāpat jāmin, ka 2009. gada nogalē AM organizēja semināru «Aizsardzības transformācija»

Ukrainas un Gruzijas aizsardzības ministriju civilajiem ekspertiem, kas deva iespēju apgūt Latvijas integrācijas pieredzi, iestājoties NATO, kā arī jautājumus, kas saistīti ar aizsardzības nozares funkcijām, aizsardzības plānošanu un budžetu, aizsardzības politikas veidošanu, starptautisko sadarbību, dalību starptautiskajās operācijās un ar sabiedriskajām attiecībām. 2009. gadā otrs apjomīgākais apmācību projekts bija Jaunāko instruktoru kurss Moldovā, kuru atbalstīja NBS Instruktoru skola. Tas bija pirmais šāda veida sadarbības projekts, ko NBS ir īstenojuši ārvalstīs. 2010. gadā šo sadarbību plānots turpināt, iesaistoties NATO komandā Moldovas bruņoto spēku instruktoru apmācību sistēmas uzlabošanā.

2009. gadā darbu NATO konsultatīvajā grupā Kosovā pabeidza AM civilais padomnieks. Šī bija pirmā pieredze, darbam starptautisko operāciju rajonos nosūtot Aizsardzības ministrijas civilo pārstāvi. Tāpat jāmin, ka jau piekto gadu Latvijas AM nerezidējošie padomnieki turpināja sadarbību ar Gruziju.

Ņemot vērā, ka mazas valsts resursi palīdzības sniegšanā ir ierobežoti, Latvija vienmēr ir atbalstījusi koordinētu pieeju atbalsta nodrošināšanā. Dažādu valstu pieredzes un resursu apvienošana ļauj ietaupīt līdzekļus un izvairīties no starptautiskā atbalsta dublēšanās. Šie apsvērumi savulaik mudināja AM aktīvi iesaistīties Dienvidkaukāza un Moldovas donorvalstu koordinācijas forumā, kas ir kļuvis par nozīmīgāko formātu palīdzības koordinēšanā NATO partnervalstīm — Armēnijai, Azerbaidžānai, Gruzijai un Moldovai. Ciešā sadarbība ar Baltijas un ziemeļu kaimiņiem deva impulsu kopēju spēku apvienošanai, un 2008. gada maijā tika izveidota Ziemeļvalstu—Baltijas valstu reģionālās aizsardzības sadarbības iniciatīva, kuras mērķis ir savstarpēji koordinēt Ziemeļeiropas valstu un Baltijas valstu sadarbību ar Ukrainu un Balkānu reģiona valstīm un veidot kopīgus projektus, ekspertu/padomnieku grupas, lai atbalstītu reģiona valstu eiroatlantisko integrāciju un aizsardzības nozares reformu. 2009. gadā Latvija vadīja minēto iniciatīvu kā pirmā no Baltijas valstīm. 2009. gadā Ziemeļeiropas valstu un Baltijas valstu sadarbības iniciatīva tika paplašināta, uzsākot atbalsta sniegšanu Gruzijai. Tāpat Latvija kā iniciatīvas vadošā valsts sadarbībā ar Lielbritāniju uzņēmās NATO Profesionālās attīstības programmas Gruzijai vadišanu. Tās mērķis ir Gruzijas AM un citu drošības iestāžu civilā personāla apmācība.

2.2. Ģeotelpiskās informācijas politikas plānošana

AM organizē un koordinē valsts politikas īstenošanu ģeodēzijas, kartogrāfijas un ģeotelpiskās informācijas jomā (militārām un civilām vajadzībām). Lai izpildītu minētos uzdevumus, ministrija sadarbojas ar tās padotībā esošo valsts aģentūru «Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra», kas ir atbildīga par ģeotelpiskās informācijas produktu sagatavošanu, kā arī NBS Apvienotā štāba Ģeometeoinformācijas pārvaldi, kuras pārziņā ir militārās ģeotelpiskās informācijas nodrošināšana NBS vienībām.

Militārās ģeotelpiskās politikas plānošana

Atzīmējot militārās kartogrāfijas deviņdesmit gadus, 2009. gadā AM sadarbībā ar NBS Apvienotā štāba Ģeometeoinformācijas pārvaldi un Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūru organizēja konferenci «Militārajai kartogrāfijai — 90». Tās dalībnieki tika iepazīstināti ar zinātniskās pētniecības darbu «Ģenerālis Auzāns — ģeodēzists, zinātnieks un karavīrs» un Latvijas armijas Topogrāfiskā dienesta izveidošanas vēsturiskajiem aspektiem. Konferences dalībnieki varēja uzzināt arī par militārās topogrāfijas nozares attīstību, valsts ģeodēzijas un kartogrāfijas nozares atjaunošanu pēc neatkarības atgūšanas 1991. gadā, tehnoloģiskajiem sasniegumiem Latvijas kartogrāfijā un turpmākajiem uzdevumiem gan militārās, gan civilās kartogrāfijas jomā.

2009. gada septembrī pirmo reizi Rīgā tika organizēta Apvienoto operāciju pavēlniecības Meteoroloģisko datu apmaiņas darba grupas (ACOMEX) tikšanās, kurā piedalījās 43 dalībnieki no 17 NATO dalībvalstīm un partnervalstīm, t. sk. NATO organizācijām. Tikšanās laikā tika apspriesti NATO aktuālie jautājumi meteoroloģiskās informācijas izmantošanā un starpvalstu sadarbība militārās meteoroloģijas jomā.

2009. gada decembrī Lietuvas Militārās topogrāfijas dienests rīkoja 14. ikgadējo Baltijas valstu militārās kartogrāfijas speciālistu konferenci, kurā apsprieda Baltijas valstu sadarbību šajā jomā, kā arī vienojās par turpmākās sadarbības vadlinijām.

2009. gadā, sadarbojoties visu Baltijas valstu militārās kartogrāfijas speciālistiem, ar Lielbritānijas Aizsardzības

ģeogrāfijas centra atbalstu Lielbritānijā tika iespiests Baltijas zemo lidojumu kartes pirmais izdevums. Paredzēts, ka šīs kartes atjaunotie izdevumi tiks iespiesti katru gadu, bet pēc Zemo lidojumu sistēmas izveidošanas tā kļūs par vienu no šīs sistēmas elementiem.

Civilās ģeotelpiskās politikas plānošana

Pēc vairāku gadu intensīva darba Latvijas Republikas Saeima 2009. gada 17. decembrī pieņēma Ģeotelpiskās informācijas likumu, kurš stājās spēkā 2010. gada 13. janvārī. Likums regulē ģeotelpiskās informācijas apriti valstī un nosaka principus ģeotelpiskās informācijas infrastruktūras izveidošanai. Likums arī pilnvaro Ministru kabinetu pieņemt atbilstošos noteikumus. Ar šo likumu Latvijas Republika pārņēma Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2007/2/EK, ar ko izveido telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā. Ņemot vērā likumā esošo deleģējumu vairāku MK noteikumu izstrādei, AM tika izveidota darba grupa, kurā piedalījās dažādu iestāžu un organizāciju speciālisti. No 2009. gada marta darba grupa strādāja pie MK noteikumu «Personu sertificēšanas un sertificēto personu uzraudzības kārtība ģeodēzijā, zemes ierīcībā un zemes kadastrālajā uzmērīšanā» izstrādes.

2009. gada sākumā tika noslēgta starpresoru vienošanās starp Aizsardzības un Iekšlietu ministriju par topogrāfisko karšu un ģeotelpisko datu nodrošināšanu Iekšlietu ministrijas struktūrām to izmantošanai statistiskās un operatīvās informācijas vizualizācijai un analīzei, krīzes situāciju novēršanai un citu uzdevumu veikšanai.

Savas kompetences ietvaros AM sadarbojas ar Izglītības un zinātnes ministriju kosmosa politikas jomā, kā arī sniedz priekšlikumus Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvim Eiropas Savienības Zemes novērošanas programmas darba grupā.

2.3. Normatīvo aktu izstrāde valsts aizsardzības nozarē

2009. gadā stājušies spēkā seši likumi:

1. Grozījumi Militārpersonu izdienas pensiju likumā — spēkā no 01. 07. 2009.;
2. Grozījumi Militārā dienesta likumā — spēkā no 01. 07. 2009.;

3. Grozījumi Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likumā — spēkā no 14. 07. 2009.
4. Grozījumi Militārā dienesta likumā — spēkā no 16. 07. 2009.;
5. Grozījumi Militārpersonu izdienas pensiju likumā — spēkā no 20. 10. 2009.;

2009. gadā pieņemti divi Saeimas lēmumi:

1. «Par Nacionālo bruņoto spēku atsaukšanu no starptautiskajām operācijām» (no Kosovas, Bosnijas un Hercegovinas) — pieņemts Saeimā 18. 06. 2009.;
2. «Par termiņa pagarināšanu Latvijas Nacionālo bruņoto spēku karavīru dalībai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas vadītajā operācijā Afganistānā» — pieņemts Saeimā 15. 10. 2009.

2009. gadā stājušies spēkā 29 Ministru kabineta (MK) noteikumi, būtiskākie no tiem:

1. MK noteikumi «Profesionālā dienesta karavīra uzturdevas kompensācijas apmērs un izmaksāšanas kārtība» — pieņemti MK 13. 01. 2009.;
2. MK noteikumi «Grozījumi Ministru kabineta 2004. gada 8. marta noteikumos nr. 131 «Noteikumi par karavīru dienesta atalgojumu»» — pieņemti MK 17. 02. 2009. Ar grozījumiem, kas pieņemti MK 02. 06. 2009.; 06. 06. 2009.; 10. 11. 2009.;
3. MK noteikumi «Kārtība, kādā veidojamas, finansējamas un sagatavojamas Latvijas Nacionālo bruņoto spēku vienības, kas piedalās starptautiskajās operācijās un ātrās reaģēšanas spēkos» — pieņemti MK 17. 02. 2009.;
4. MK noteikumi «Grozījums Ministru kabineta 2009. gada 13. janvāra noteikumos Nr. 46 «Noteikumi par profesionālā dienesta karavīra uzturdevas kompensācijas apmēru un izmaksāšanas kārtību»» — pieņemti MK 21. 04. 2009. Ar grozījumiem, kas pieņemti MK 22. 12. 2009.;
5. MK noteikumi «Grozījumi Ministru kabineta 2006. gada 28. marta noteikumos Nr. 231 «Karavīru militārās disciplīnas reglaments» — pieņemti MK 30. 06. 2009. Ar grozījumiem, kas pieņemti MK 06. 10. 2009.;
6. MK noteikumi «Grozījums Ministru kabineta 2006. gada 9. maija noteikumos nr. 365 «Noteikumi par pabalstu un kompensāciju apmēriem un pabalstu un kompensāciju izmaksas kārtību karavīriem, kuri

pilda dienesta pienākumus ārpus valsts»» — pieņemti MK 11. 08. 2009.;

7. MK noteikumi «Noteikumi par darbību ierobežojumiem aizsargjoslās ap valsts aizsardzības objektiem» — pieņemti MK 10. 11. 2009.;
8. MK noteikumi «Grozījumi Ministru kabineta 2003. gada 3. jūnija noteikumos nr. 288 «Kārtība, kādā Aizsardzības ministrija sedz izdevumus par profesionālā dienesta karavīriem sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem»» — pieņemti MK 22. 12. 2009.;
9. MK noteikumi «Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra nolikums» — pieņemti MK 15. 12. 2009.;
10. MK 2009. gada 15. decembra noteikumi nr. 1419 «Rekrutēšanas un jaunsardzes centra nolikums» — pieņemti MK 15. 12. 2009.

2009. gadā izdoti 14 MK rīkojumi, būtiskākie no tiem:

1. MK rīkojums «Grozījumi Ministru kabineta 2006. gada 14. septembra rīkojumā nr. 695 «Par Nacionālo bruņoto spēku vienību izvietojumu miera laikam»» — pieņemts MK 02. 06. 2009.;
2. MK rīkojums nr. 96 «Par Latvijas Nacionālo bruņoto spēku vienību un ārvalstu bruņoto spēku vienību kopīgajām militārajām mācībām ārvalstīs 2009. gadā» — pieņemts MK 09. 02. 2009. Ar grozījumiem, kas pieņemti MK 09. 12. 2009.;
3. MK rīkojums «Par Aizsardzības īpašumu valsts aģentūras likvidāciju un Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra izveidi» — pieņemts MK 21. 10. 2009. Ar grozījumiem, kas pieņemti MK 04. 12. 2009.;
4. MK rīkojums «Grozījumi Ministru kabineta 2009. gada 21. oktobra rīkojumā nr. 717 «Par Aizsardzības īpašumu valsts aģentūras likvidāciju un Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra izveidi»» — pieņemts MK 04. 12. 2009.;
5. MK rīkojums nr. 731 «Par valsts aģentūras «Tēvijas sargs» un Jaunsardzes centra reorganizāciju» — pieņemts MK 26. 10. 2009.

Citi aizvadītajā gadā izdotie MK noteikumi un rīkojumi regulē starpvalstu sadarbību NATO ietvaros, divpusējo sadarbību, kā arī citus ar valsts aizsardzību, drošību un profesionālo dienestu saistītus jautājumus.

2.4. Starptautiskā sadarbība

Tradicionāli galvenās Latvijas sadarbības valstis ir ASV, Baltijas valstis, Ziemeļeiropas valstis, kā arī Vācija, Francija, Lielbritānija, Polija, Čehija un NATO partnervalstis. Nemainīgs ir palicis arī Latvijas galvenais mērķis — veicināt bruņoto spēku attīstību atbilstoši šodienas drošības izaicinājumiem un savietojamību ar citu valstu bruņotajiem spēkiem. NBS virsnieki piedalījās militārajās mācībās, starptautiskās sadarbības projektos un turpināja iegūt militāro izglītību, lai celtu kvalifikāciju. Vienlaikus ir jāatzīst, ka finansējuma samazinājums atstāja iespaidu arī uz starptautisko militāro sadarbību.

Latvijas drošības un aizsardzības politikā sadarbība ar Baltijas valstīm un kopēju projektu īstenošana aizsardzības nozarē ir izvērtēta par vienu no prioritātēm. Baltijas valstu sadarbība aizsardzības jomā veicina Igaunijas, Latvijas un Lietuvas NATO savietojamības prasību izpildi un pašaizsardzības spēju celšanu, kas ir nozīmīgs priekšnoteikums sekmīgai sadarbības nodrošināšanai miera uzturēšanas un krīžu vadības operācijās. Visi nozīmīgākie Baltijas valstu projekti aizsardzības jomā (Baltijas valstu jūras eskadra — *BALTRON*, Baltijas aizsardzības koledža — *BALDEFCOL*, Baltijas gaisa telpas novērošanas sistēma — *BALNET*) ir trīspusēji.

Būtisks samazinājums skāra aizsardzības atašeju korpusu ārvalstīs. 2009. gada pirmajā pusgadā AM bija deviņi rezidējošie atašeji un divi atašeja palīgi: ASV (ar atašeja palīgu), Vācijā (ar atašeja palīgu), Lielbritānijā, Francijā, Dānijā, Čehijā, Krievijā, Gruzijā un Ukrainā. Tika atsaukti atašeji, kuri rezidēja Vācijā, Lielbritānijā, Francijā, Dānijā, Čehijā un Krievijā, kā arī atašeju palīgi no ASV un Vācijas. 2009. gada otrajā pusē rezidējošo atašeju pienākumus turpināja pildīt trīs atašeji: ASV, Gruzijā un Ukrainā. Latvijā strādā arī pieci nerezidējošie atašeji, kuri atašeju pienākumus veic papildus ikdienas darba pienākumiem.

Gadu gaitā, mainoties divpusējo attiecību raksturam, daudz vairāk ir attīstījušies tiešie darba līmeņa kontakti, līdz ar to tā sauktā aizsardzības diplomātijas funkcija, ko pārstāv aizsardzības atašeji, pakāpeniski sašaurinās, izņemot gadījumus, ja valstīm ir intensīva sadarbība aizsardzības nozarē. Palielinās daudzpusējā aizsardzības sadarbība — aizvien biežāk militāri politisko dialogu ļauj

uzturēt regulārās ES, NATO, kā arī reģionālās (Baltijas valstu/Baltijas—Ziemeļeiropas valstu) augsta līmeņa un darba grupu tikšanās, kas ļauj efektīvāk izmantot ministrijas ierobežotos finanšu resursus.

2.5. Nodrošinājuma politika

Bruņoto spēku attīstība un modernizācija

2009. gadā aizsardzības nozare, t. sk. NBS, piedzīvoja satricinājumu, ko izraisīja strauji progresējošā finanšu krīze valstī. Šajos apstākļos nebija iespējama turpmāka NBS attīstība un iepriekš plānotā īstenošana, tādēļ nācās uzsākt ievērojamu reformas procesu, lai saglabātu svarīgākās NBS funkcijas un to nodrošināšanu. Lai nodrošinātu NBS kaujas spēju saglabāšanu un padarītu efektīvāku sistēmas darbību samazināta finansējuma apstākļos, tika veikta AM un NBS nodrošinājuma struktūras reorganizācija. Līdz ar to par svarīgu rezultātu 2009. gadā un 2010. gadā ir uzskatāma NBS vienību kaujas spēju saglabāšana esošajā līmenī.

Īpaša uzmanība tika pievērsta SZS brigādes attīstībai kā galvenajai bruņoto spēku kaujas vienībai, kas nodrošina vienību dalību operācijās un tiek iesaistīta dažāda veida un līmeņa mācībās. Nozīmīgi uzdevumi bija arī sakaru un informācijas sistēmas attīstība, gaisa telpas novērošanas un kontroles spēju attīstība, kā arī nodrošinājuma un apgādes sistēmu pilnveidošana. Zemessardze turpina darbu pie nodrošinājuma vienību izveides un remontu kapacitātes nodrošināšanas vienībās, lai sniegtu atbalstu NBS regulārām kaujas vienībām. Turpinās darbs pie NATO spēku attīstības mērķu un standartizācijas līgumu ieviešanas un izpildes, nodrošinot savietojamības spēju attīstību ar NATO valstu bruņotajiem spēkiem.

Saskaņā ar finansiālo situāciju valstī tika iesaldēti vairāki NBS modernizācijas projekti, pārskatīti ilgtermiņa līgumi un to maksājumu grafiki, samazinātas vispārējās vienību uzturēšanas un operacionālās izmaksas, līdz minimumam samazināti izdevumi infrastruktūras uzturēšanai.

Aizsardzības spēju attīstības projekti

2009. gadā tika turpināts nozīmīgākais NBS ilgtermiņa projekts — bāzes «Lielvārde» lidlauka rekonstrukcija,

kura realizēšanā tiek izmantots arī NATO līdzfinansējums. Projekta ietvaros paredzēts izveidot NATO un nacionālajām prasībām atbilstošu lidlauku, kā arī mūsdienīgu un daudzfunkcionālu militāro bāzi.

Aizvadītajā gadā ir pabeigta bāzes rekonstrukcijas skiču projekta un lidlauka tehnisko projektu izstrāde, kā arī Aviācijas degvielas noliktavas tehniskā projekta izstrāde. NATO Uzturēšanas un apgādes aģentūras organizētā starptautiskā iepirkuma konkursa rezultātā tika noslēgts līgums ar Latvijas uzņēmumu — ceļu būves firmu «Binders» — par Lielvārdes lidlauka skrejceļa un ģeneratora ēkas izbūvi un gaisakuģu bremzēšanas iekārtu iegādi un uzstādīšanu. Gada nogalē tika sākta arī bāzes ziemeļu pievedceļa izbūve.

2009. gadā turpinājās Jūras novērošanas sistēmas (JNS) projekta ieviešana. Kopumā JNS izveidē tiks būvēti 12 un rekonstruēti viens tehniskās novērošanas punkts, kā arī iegādātas divas mobilās stacijas. Aizvadītajā gadā ar komandcentru tika saslēgti pirmie četri tehniskās novērošanas punkti.

Projekts atbilstoši 2006. gadā noslēgtajam līgumam tiek realizēts sadarbībā ar NATO Materiāltehniskā nodrošinājuma un piegādes aģentūru. Novecojušo jūras novērošanas sistēmu nomainīs ar mūsdienu tehnoloģijām atbilstošu, turklāt tās uzturēšana būs lētāka nekā šobrīd esošās sistēmas uzturēšana.

Sistēma ļaus savienot divu pamatfunkciju izpildi — civilās funkcijas (krasta apsardzes uzdevumi, cilvēku meklēšana un glābšana uz jūras, vides aizsardzība, katastrofu likvidācija uz jūras u. c.) un militārās funkcijas (teritoriālo udeņu aizsardzība, kā arī citi militārie uzdevumi).

2009. gadā tika turpināts arī Krasta apsardzes patruļkuģu būves projekts. A/s «Rīgas kuģu būvētava» būvētie pieci patruļkuģi nodrošinās Jūras spēku modernizāciju un spēju efektivitāti, tos varēs izmantot gan militārām, gan civilām vajadzībām. 2009. gadā tika paveikti daudzi projektēšanas, būves dokumentācijas, materiālu un iekārtu specifikāciju izstrādes un citi sagatavošanas darbi, specifiski aprēķini un rasējumi. Aizvadītā gada septembra beigās notika pirmā patruļkuģa metāla paketes griešanas darbi, savukārt pēc mēneša — oktobrī ir sākta pirmā patruļkuģa būvniecība. Pirmais patruļkuģis NBS Jūras spēkiem ir jāsaņem 2011. gada aprīlī.

2.6. Militārā izglītība, svešvalodu apmācība un zinātniskie pētījumi

Militārās izglītības un apmācības politikas izstrāde

2009. gadā Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) izsniegusi licences Latvijas Nacionālajai aizsardzības akadēmijai par tiesībām īstenot profesionālās augstākās izglītības bakalauru studiju programmas «Sauszemes spēku militārā vadība», «Jūras spēku militārā vadība» un «Gaisa spēku militārā vadība». Saņemta arī licence profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmai «Militārā vadība un drošība». Tā tiks īstenota sadarbībā ar *BALTDEFCOL*.

Finanšu resursu trūkuma dēļ 2009. gadā tika pārtraukta studentu speciālā militārā apmācība, taču šo militārās izglītības jomu reglamentējošie normatīvie akti nav atcelti. Līdz ar to, uzlabojoties finanšu situācijai, nepieciešamības gadījumā iespējams nekavējoties atjaunot studentu speciālo militāro apmācību.

Ierobežotā apjomā joprojām tika izmantotas iespējas iegūt NBS karavīriem nepieciešamās militārās zināšanas ārvalstīs. 2009. gadā ārvalstu karjerasursos mācījušies 18 NBS virsnieki. Jaunākā štāba virsnieka līmeņa kursu beidza 14 karavīri, no tiem trīs virsnieki beidza rotas un bataljona komandieru kursu Šveicē, pieci virsnieki beidza Gaisa spēku jaunākā štāba virsnieku kursu Lietuvā un seši virsnieki beidza dažādus *IMET* programmas kursus ASV. Vecākā štāba virsnieku līmeņa kursu beidza viens virsnieks *IMET* programmas ietvaros ASV. Augstākā komandējošā sastāva līmeņa kursu beidza trīs virsnieki, t. sk. divi virsnieki beidza Baltijas aizsardzības koledžu un viens virsnieks Čehijas Aizsardzības universitāti.

Lai sekmētu jaunatnes pilsonisko audzināšanu un izglītošanu valsts aizsardzības jomā, AM pārstāvji piedalījās Jaunatnes konsultatīvās padomes darbā un «Jaunatnes politikas valsts pamatnostādņu 2009.—2018. gadam», kā arī «Jaunatnes politikas valsts programmas 2009.—2013. gadam» izstrādē. Sadarbībā ar IZM Valsts izglītības satura centru izstrādāts vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmeta «Valsts aizsardzības mācība» standarts.

Svešvalodu mācību organizācija

2009. gadā visās NBS Valodu skolas mācību nodaļās (Rīgā, Cēsīs, Alūksnē, Ādažos, Lielvārdē un Liepājā) karavīriem tika nodrošināta iespēja apgūt angļu, franču, vācu un citas svešvalodas intensīvajos un neintensīvajos mācību kursus. AM darbiniekiem Latvijā tika organizēti angļu un franču valodas neintensīvie mācību kursi, kas notika 2—3 reizes nedēļā. AM darbiniekiem un NBS karavīriem bija iespēja apmeklēt arī Francijas kultūras centra organizētos franču valodas kursus Latvijas valsts iestāžu darbiniekiem.

2009. gada pirmajā pusgadā Latvijā strādāja ASV Aizsardzības sistēmas valodu institūta angļu valodas speciālists, savukārt septiņi NBS Valodu skolas pasniedzēji/speciālisti piedalījās dažādos pasniedzēju kvalifikācijas paaugstināšanasursos ārvalstīs.

Valsts aizsardzībai nepieciešamo pētījumu nodrošināšana

2009. gadā par AM budžeta līdzekļiem turpinājās sešu jau iepriekšējos gados uzsākto pētījumu finansēšana:

1. «Imanta» («*Alkmaar*») klases kuģu mīnu meklētāju darbības simulācijas programmu izstrāde. Projekta mērķis ir izveidot mīnu tralera «*Alkmaar*» simulatora mīnu meklēšanas mācību uzdevumu veikšanai nepieciešamās programmas;
2. Granātmetēju CG un AT-4 taktiskais lauka stimulators. Projekta mērķis ir izstrādāt, izgatavot, pārbaudīt optoelektronisku šaušanas stimulatora prototipu granātmetējiem CG un AT-4;
3. Šaušanas simulatora «*SAIKU-8*» piemērošana taktisko simulāciju veikšanai (2. posms — Šaušanas simulatora «*SAIKU-8*» pārveidošana, piemērojot to jaunā parauga strēlnieku ieročiem HK G36). Projekta mērķis ir piemērot šaušanas simulatoru «*SAIKU-8*» taktisko simulāciju veikšanai, saglabājot tā līdzšinējās iespējas, papildināt esošo simulatora aprīkojumu un izstrādāt jaunu aprīkojumu jaunā parauga strēlnieku ieročiem HK G36, nodrošināt iespēju šaušanas simulācijas veikt ar trāpījumu korekciju jaunā parauga strēlnieku ieročiem HK G36;
4. Valsts augstuma izejas līmeņa noteikšana. Projekta mērķis ir noteikt valsts augstuma izejas līmeņa (nulles punkta) atrašanās vietu un definēt tā izejas vērtību, uz kuras tiek pamatota augstuma sistēma valstī;

5. Militārās rūpniecības attīstības iespējas Latvijas Republikā. Projekta mērķis ir analizēt Latvijas rūpniecības un pētniecības sektoru faktisko un potenciālo kapacitāti iesaistīties Latvijas, Eiropas Savienības un NATO valstu bruņoto spēku apgādē ar produktiem un pakalpojumiem, kā arī iesaistoties starptautiskajās aizsardzības rūpniecības piegādes ķēdēs;

6. Mikroorganismu izmantošana sprādzienbīstamu vielu degradācijā. Projekta mērķis ir veikt ar sprādzienbīstamām vielām piesārņotās augsnes (*in situ*) attīrīšanas tehnoloģijas izveidi Ādažu poligonā.

Kopumā zinātniskajai darbībai 2009. gadā izlietots 100 121,81 LVL (no tiem zinātniskā žurnāla «Militārais Apskats» četrus numurus izdošanai — 25 284 LVL). 2009. gadā netika pilnīgi pabeigti un apmaksāti divi zinātniskās pētniecības projekti — «Granātmetēju CG-84 un AT-4 taktiskā lauka simulatora prototipa izstrāde» (14 760 LVL) un ««Imanta» («*Alkmaar*») klases kuģu mīnu meklētāju darbības simulācijas programmu izstrāde» (9975 LVL).

Pētījums «Mikroorganismu izmantošana sprādzienbīstamu vielu degradācijā» guvis starptautisku ievēribu, jo tā izpildītājs Latvijas Universitātes Mikrobioloģijas un biotehnoloģiju institūts un AM ir noslēguši vienošanos ar Zviedrijas Mēlardālenas universitāti. Projekta izpildītājs iesaistījies arī Eiropas Savienības programmas «*Life-long learning Programme*» apakšprogrammas Leonardo da Vinči projektā «*European Explosives Network*».

Starptautiskā sadarbība zinātnes jomā

2009. gada 10. un 11. septembrī Latvijas Kara muzejā norisinājās starptautiska zinātniski praktiska konference «Aizsardzības rūpniecības un saistīto nozaru attīstības perspektīvas Baltijas valstīs», kuru organizēja AM sadarbībā ar Ekonomikas ministriju un Latvijas Zinātņu akadēmijas Ekonomikas institūtu. Konferencē tika apspriesti militārās rūpniecības ilgtspējīgas attīstības galvenie virzieni Baltijas valstīs un izvērtētas to iespējas iesaistīties daudznacionālajās militārā nodrošinājuma sistēmās (NATO, ES), kā arī integrēties Eiropas aizsardzības tehnoloģiskajā un industrijas bāzē.

Latvijas nacionālie pārstāvji 2009. gadā piedalījās vairākos NATO Pētniecības un tehnoloģiju organizācijas kolēģiju pasākumos.

Organizācija ir atbildīga par NATO aizsardzības pētniecības un tehnoloģiju procesa organizāciju, koordināciju un integrāciju, kolektīvās pētniecības un tehniskās informācijas apmaiņas vadību, nacionālo aizsardzības pētniecības aktivitāšu koordinēšanu, ilgtermiņa NATO pētniecības un tehnoloģiju stratēģijas izstrādāšanu un konsultāciju nodrošināšanu pētniecības un tehnoloģiju jautājumos.

2.7. Iestādes darbības uzlabošanas sistēmas

Iekšējais audits

2008. gadā AM tika veikti četri auditi un četri pēcauditi. Auditējamās sistēmas bijušas — kopējā pārvalde un vadība, kā arī dokumentu plūsma. Veikto auditu rezultāti liecina, ka kopumā iekšējās kontroles sistēma AM ir izveidota un darbojas efektīvi.

Atbilstoši noslēgtajiem auditiem 2009. gadā tika sniegts 21 ieteikums, no kuriem ieviesti 12, bet deviņu ieteikumu ieviešana attiecas uz 2010. gadu. No iepriekšējos gados izteiktajiem 135 ieteikumiem 91 ieteikums izpildīts, bet 11 atcelti sakarā ar 2009. gadā izvērsto aizsardzības sistēmas optimizāciju un restrukturizāciju — audita ieteikumi bija zaudējuši aktualitāti. Pavisam pārskata gadā ieviesti 103 audita ieteikumi.

Aizvadītajā gadā notikusi arī sadarbība ar Valsts kontroles un Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbiniekiem.

Iepirkumu kontrole

Iepirkumu kontroles nodaļa 2009. gadā turpināja jau iepriekš uzsāktu ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu, t. sk. NBS, sagatavoto tehnisko specifikāciju izvērtēšanu (izņemot valsts iepirkumu būvniecības jomā) atbilstoši iekšējo un ārējo normatīvo aktu prasībām. Nepieciešamības gadījumos tehnisko specifikāciju izvērtēšanā tika lūgts speciālistu viedoklis, lai saņemtu neatkarīgu ekspertīzi par sagatavotajām tehniskajām specifikācijām. 2009. gadā pastiprināta uzmanība tika pievērsta plānoto finanšu resursu salīdzināšanai ar iepirkumu veicēja iegūtajiem tirgus izpētes datiem.

Tehnisko specifikāciju izvērtēšanas laikā tika konstatēts, ka no saņemtajām un izvērtētajām 530 tehniskajām specifikācijām 220 jeb 41,51% bija nepieciešams precizēt, papildināt vai arī pārstrādāt atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Ar 2009. gada 1. janvāri Iepirkumu kontroles nodaļa pārņēma pilnīgi visu AM un tās padotībā esošo iestāžu, t. sk. NBS, iepirkumu publicēšanu AM pircēja profilā, ja iepirkuma paredzamā līgumcena ir lielāka par 1000 LVL, bet mazāka par 10 000 LVL.

AM mājaslapā tika uzturēta publicējamo iepirkumu datu bāze. Mazo iepirkumu datu bāzē no 1000 līdz 10 000 LVL (līdz 1. novembrim) un no 3000 līdz 20 000 LVL preču un pakalpojumu sadaļā/ no 10 000 līdz 120 000 LVL būvdarbu (ar 1. novembri) sadaļā tika uzturēta un apkopota informācija par kopumā 2375 publicētajiem AM un tās padotībā esošo iestāžu, t. sk. NBS, iepirkumiem laika posmā no 2006. gada 1. maija līdz 2009. gada 31. decembrim. Lielo iepirkumu datu bāzē no 10 000 LVL (līdz 2009. gada 1. novembrim) un no 20 000 LVL (no 2009. gada 1. novembra) tika apkopota informācija par 156 publicētajiem AM un tās padotībā esošo iestāžu, t. sk. NBS, iepirkumiem, kuri notika laika periodā no 2009. gada 1. janvāra līdz 2009. gada 31. decembrim.

Aizvadītajā gadā veikta 22 publisko iepirkumu, kuru paredzamā līgumcena ir lielāka par 1000 LVL, bet mazāka par 10 000 LVL, pārbaude. Par pārbaudēs konstatēto informēti iestāžu vadītāji, kā arī sniegti priekšlikumi iepirkuma procedūras uzlabošanai.

2009. gadā AM struktūrvienību, kā arī ministrijas padotībā esošo iestāžu vadītāji un NBS vienību komandieri iesniedza Iepirkumu kontroles nodaļai dokumentus par izstrādātajām materiāli tehnisko līdzekļu (MTL) tehniskajām specifikācijām ievietošanai MTL tehnisko specifikāciju elektroniskajā katalogā. Iepirkumu kontroles nodaļa pēc iesniegto dokumentu pārbaudes un izvērtēšanas pieņēma lēmumu par 104 MTL tehnisko specifikāciju ievietošanu katalogā. Aizvadītajā gadā no kataloga atkārtoti tika izmantotas 28 tehniskās specifikācijas (aptuveni 10% no kopējā katalogā ievietoto tehnisko specifikāciju skaita).

Lai uzlabotu par iepirkumiem atbildīgo amatpersonu

zināšanas publisko iepirkumu jomā un iepazīstinātu ar novitātēm normatīvajos aktos, Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūrā tika rīkots seminārs — diskusija.

Pēc funkciju pārdales reformu rezultātā Iepirkumu kontroles funkcijas no 2010. gada 1. janvāra atbilstoši kompetencei pārņēma Resursu plānošanas departaments, Nodrošinājuma politikas departaments un Audita un inspekcijas departaments.

2.8. Aizsardzības ministrijas padotības iestāžu, t. sk. Nacionālo bruņoto spēku, darbības galvenie virzieni un rezultāti

Jaunsardzes centrs

www.rjc.gov.lv

Jaunsardze ir interešu izglītības virziens, kas veicina patriotisma un pilsoniskās apziņas veidošanos jauniešos, kā arī attīsta biedriskumu, drošsirdību un fiziskās spējas jaunsargu vidū un pilnveido jauniešu zināšanas par aizsardzības nozari. AM Jaunsardzes centrs sadarbojas ar ārvalstu un starptautiskajām institūcijām, kā arī ar pašvaldībām, organizējot informatīvi izglītojošus pasākumus, tādējādi iesaistot jauniešus no sociālā riska grupām.

Jaunsargu apmācību organizē, pamatojoties uz «Jaunsargu mācību paraugprogrammu», kas nosaka mācību mērķi, uzdevumus, saturu un ir pamats visu jaunsargu programmu un projektu izstrādei.

2009. gadā AM Jaunsardzes centrs ieviesa jaunsargu paraugprogrammu, kas paredz jaunsargu apmācības organizēšanu četros līmeņos, izstrādāja jaunsargu paraugprogrammas testu saturu, kas ļauj noteikt jaunsarga gatavību uzsākt nākamā līmeņa apmācību, kā arī noslēdza jaunus sadarbības līgumus ar jaunsargu mācību vietām un pašvaldībām.

Pērn 184 mācību vietās tika organizēta 455 jaunsargu grupu apmācība, kopā — 46 560 nodarbības. Pagājušajā gadā Latvijā bija 7273 jaunsargi: 1. apmācību līmenī 2558 jaunsargi, 2. apmācību līmenī 2215 jaunsargi,

3. apmācību līmenī 1845 jaunsargi un 4. apmācību līmenī 655 jaunsargi. Jaunsardzes apmācību noslēguma testus NBS skolā kārtoja un apliecības par jaunsarga apmācības programmas apguvi saņēma 288 jaunsargi.

Aizvadītajā gadā Jaunsardzes apmācības programmas dalībnieki iesaistījās vairākās nozīmīgās sabiedriskās aktivitātēs: Likteņdārza izveidē, Latvijas armijas karavīru piemiņas vietu sakopšanas talkās, Lāčplēša ordeņu kavalieru apzināšanā savā novadā, kultūras pasākumos, ierindas skatēs valsts svētku pasākumu ietvaros, kā arī citās sabiedrībai nozīmīgās aktivitātēs. Latvijas jaunsargi piedalījās arī 31 starptautiskā pasākumā Lietuvā, Igaunijā, Zviedrijā, Lielbritānijā un Norvēģijā.

2009. gadā Jaunsardzes centrs organizēja 415 mācību pārgājienus, 184 jaunsargu nometnes, 101 mācību braucieni un 391 kopīgu pasākumu ar Latvijas pašvaldībām. Jaunsargi piedalījās 179 pasākumos NBS vienībās, 298 sporta sacensībās un 177 piemiņas pasākumos.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 26. oktobra rīkojumu nr. 731 «Par valsts aģentūras «Tēvijas sargs» un Jaunsardzes centra reorganizāciju» 2009. gada 31. decembrī centrs tika reorganizēts un tā funkciju izpilde deleģēta jaunizveidotajam Rekrutēšanas un jaunsardzes centram.

Valsts aģentūra «Latvijas Kara muzejs»

www.karamuzejs.lv

Valsts aģentūra «Latvijas Kara muzejs» ir aizsardzības ministra pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kuras darbības mērķis ir veicināt sabiedrības izglītošanu un attīstību, vācot, saglabājot, pētīt, izstādot un popularizējot ar Latvijas militāro un politisko vēsturi saistītās garīgās un materiālās liecības.

2009. gadā Latvijas Kara muzeja darbinieki sniedza muzeja apmeklētājiem 581 konsultāciju un novadīja 478 ekskursijas, kā arī 133 muzejpedagoģiskās nodarbības skolēniem. Pagājušajā gadā Latvijas Kara muzeju apmeklēja 76 307 interesenti, savukārt muzeja filiāli «Ziemeļsvētku kauju muzejs» apmeklēja 12 653 cilvēki un O. Kalpaka muzeju un piemiņas vietu «Airītes» 3011 apmeklētāji. Pagājušajā gadā lielākā daļa no 52 muzeja organizētajiem publiskajiem pasākumiem bija veltīti

Latvijas armijas 90. gadadienai un tos kopumā apmeklēja 7155 interesenti.

Muzeja darbības galvenā prioritāte krājumu darbā bija jaunas restaurācijas darbnīcas izveide un aprīkošana ar tekstiliju restaurācijai nepieciešamām iekārtām; turpinājās informācijas par muzeja kolekciju priekšmetiem ievadišana digitālajā Nacionālajā muzeju krājuma katalogā.

2009. gadā tika sagatavots Latvijas Kara muzeja 10. zinātniskais rakstu krājums, kurā publicēti gan muzeja speciālistu, gan citu zinātnisko institūciju, kā arī Igaunijas, Lietuvas, Krievijas un Ukrainas pētnieku darbi. Kopumā aizvadītā gada laikā muzeja darbinieki pētījuši 40 dažādas tēmas. Pagājušajā gadā muzejs organizēja starptautisku konferenci «Bermontiāde: avoti, notikumi, cilvēki».

Pērn muzejā tika atklātas astoņas viesizstādes un trīs muzeja darbinieku veidotas izstādes «Latvija un Lietuva cīņā pret Bermontu», «No formas tērpu kolekcijas» un pretošanās kustībai padomju režīmam veltīta izstāde par Juri Ziemeļi.

Sadarbībā ar Aizsardzības īpašumu valsts aģentūru noticis darbs pie O. Kalpaka muzeja ēkas atjaunošanas projekta.

Valsts aģentūra «Tēvijas sargs»

www.rjc.gov.lv

Valsts aģentūra «Tēvijas sargs» informēja sabiedrību par aizsardzības nozares svarīgākajiem notikumiem un AM, tās padotības iestāžu, t. sk. NBS, darbību, izdeva militāro žurnālu «Tēvijas Sargs» un sagatavoja raidījumu «Laiks vīriem?». Sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām v/a «Tēvijas sargs» īstenoja dažādus ar valsts aizsardzības jomu saistītus projektus.

2009. gadā 12 žurnāla «Tēvijas Sargs» numuru kopējā tirāža bija 60 000 eksemplāru. Žurnāls popularizēja un skaidroja valsts aizsardzības politiku, informēja par profesionālā militārā dienesta attīstību, sadarbību ar NATO un EDSO struktūrām, NBS karavīru dalību starptautiskajās operācijās un militārajās mācībās, kā arī citiem aktuāliem ar nozari saistītiem jautājumiem. Žurnāla redak-

pilnveidoja tā saturu, ieviešot deviņas jaunas rubrikas. Atzīmējot Latvijas armijas 90. gadadienu, žurnālā tika publicēti izsmeltoši materiāli par armijas vēsturi. Žurnāls lasītājiem plaši skaidrojās arī AM un NBS reformu gaitu un mērķus. Tāpat lasītājiem regulāri tika sniegta informācija par Latvijas divpusējo sadarbību ar valstīm, kuras savu nākotni saista ar NATO — Ukrainu, Gruziju un Moldovu.

V/a «Tēvijas sargs» veica nozares svarīgāko notikumu dokumentēšanu, 2009. gadā īstenojot 225 filmēšanas un 309 fotografēšanas darbus. Aģentūra pastāvīgi sadarbojās ar Latvijas un ārvalstu masu medijiem un nodrošināja ar foto un video materiāliem nacionāla un reģionāla līmeņa televīzijas un preses izdevumus. Pārraidīšanai tika sagatavoti 52 militāri patriotiski oriģinālradijumi «Laiks vīriem?», kā arī piecas valsts aizsardzības nozarei veltītas videofilmas: «Latvija NATO — 5 gadi», «Mūs vieno Latvijas svētais vārds», «BALEX Delta 2009», «Jūras novērošanas sistēma», «NBS štāba bataljonam 90».

2009. gadā aģentūra uzsāka sadarbību ar NATO TV kanālu.

V/a «Tēvijas sargs» un Eiropas Militārās preses asociācijas kopīgi veidotā filma «Kosovo Force» ieguva speciālo balvu pirmajā starptautiskajā militāro filmu festivālā «Military Camera».

Sadarbībā ar NBS Mācību vadības pavēlniecību aģentūra veica Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas jaunākā štāba virsnieka un vecākā virsnieka speciālista kursu mediju treniņu.

Aģentūra 2009. gadā nodrošināja un pilnveidoja centralizētās iespieddarbu sistēmas darbību. Apjomīgākie izdevumi bija grāmatas «Sardzes reglaments», «Kardarbība kalnu apstākļos» un «Karavīru tiesības un pienākumi starptautiskajās operācijās», kā arī brošūras «Cilvēka izdzīvošana aukstā ūdenī» un «Glābšanas paņēmieni rokasgrāmata».

Saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 26. oktobra rīkojumu nr. 731 «Par valsts aģentūras «Tēvijas sargs» un Jaunsardzes centra reorganizāciju» 2009. gada 31. decembrī aģentūra tika reorganizēta un tās funkciju izpilde deleģēta jaunizveidotajam Rekrutēšanas un Jaunsardzes centram.

Valsts aģentūra

«Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra»

www.lgia.gov.lv

Valsts aģentūra «Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra» (LĢIA) atrodas aizsardzības ministra pārraudzībā un ir vadošā iestāde valsts politikas īstenošanā ģeodēzijas, kartogrāfijas un ģeotelpiskās informācijas jomā. Tās galvenie uzdevumi ir ģeotelpisko pamatdatu iegūšana, sagatavošana un atjaunināšana, globālās pozicionēšanas bāzes staciju sistēmas izveide un uzturēšana, ģeodēzisko darbību un to rezultātu ekspertīzes nodrošināšana, ģeodēziskā tīkla izveide un uzturēšana, vietvārdu informācijas apkopošana Vietvārdu datu bāzē un Latvijas Republikas valsts robežas robežzīmju ģeodēzisko koordinātu noteikšana un to attēlošana kartēs.

2009. gadā LĢIA vadošie speciālisti piedalījās Ģeotelpiskās informācijas likuma izstrādē. Likums tika pieņemts un izsludināts pagājušā gada decembrī. Tajā ir noteikta institucionālā sistēma valstī ģeotelpiskās informācijas jomā, un tā mērķis ir atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 14. marta direktīvai 2007/2/EK, izveidot ģeotelpiskās informācijas infrastruktūru. LĢIA speciālisti tika iekļauti arī pagājušajā gadā izveidotās Latvijas Republikas — Krievijas Federācijas jauktās valsts robežas demarkācijas komisijas sastāvā.

LĢIA turpināja līdzdarboties Eiropas Nacionālās kartogrāfijas un kadastra aģentūras asociācijas «EuroGeographics» projektos un ekspertu darba grupās, kā arī ANO Ģeogrāfisko nosaukumu ekspertu darba grupā. 2009. gadā pabeigta topogrāfisko datu bāzes «EuroGlobalMap» un datu bāzes «EuroRegionalMap» 3. izdevuma datu izgatavošana par Latvijas teritoriju. Aģentūra turpināja līdzdalību projektā «EuroGeoNames» (Eiropas vietvārdu datu infrastruktūra) un «EuroDEM» (Eiropas digitālā augstuma datu bāze).

2009. gadā tika uzsākts Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) līdzfinansētais projekts «Valsts ģeotelpisko pamatdatu informācijas infrastruktūras izveide». Tā mērķis ir izveidot valsts ģeotelpisko pamatdatu informācijas infrastruktūru, ieviešot LĢIA vienotu ģeotelpisko pamatdatu izveides, apstrādes un izplatīšanas informācijas sistēmu.

Aizvadītajā gadā LĢIA pabeidza Valsts ģeodēziskā tīkla datu bāzes un Vietvārdu datu bāzes izstrādi un izveidoja Gaisakuģu drošu lidojumu šķēršļu datu bāzi; aģentūra nodrošināja un turpināja datu bāžu uzturēšanu un pilnveidi. Izveidota LĢIA ģeotelpisko datu krātuve — Centrālās telpisko datu bāzes prototips.

2009. gadā aģentūra daudz lielāku uzmanību pievērsa sagatavoto datu kvalitātes nodrošināšanai un lietotāju prasību apzināšanai. Lai plašam lietotāju lokam nodrošinātu iespēju iepazīties ar LĢIA uzturētajām datu kopām, aģentūra turpināja strādāt pie karšu pārļūka publicēšanas. Pagājušajā gadā LĢIA reģistrēti 224 datu un kartogrāfisko materiālu pieprasījumi, kā arī noslēgti 155 līgumi par datu sagatavošanu un nodošanu vai abonēšanu.

Pērn LĢIA turpināja Valsts nivelēšanas pamattīkla atjaunošanas darbus 150 km garumā posmos Bērzkrogs—Rīga, Rīgas poligona ziemeļdaļas pusloks un pāri Lielupei pie ietekas jūrā. Veikti gravimetriskie mērījumi 150 punktos, kuru dati tiks izmantoti nivelēšanas datu apstrādē.

Sadarbībā ar Latvijas Universitāti uzstādīta Globālās pozicionēšanas sistēmas (GPS) «LatPos» jauna bāzes stacija Lodesmuižā, nodrošinot mērījumu precizitātes paaugstināšanu Vidzemes reģionā.

Aģentūra turpināja militāro un civilo kartogrāfisko pamatdatu sagatavošanu un uzturēšanu. 2009. gadā iespiesta Baltijas valstu zemo lidojumu karte (M 1:500 000), civilajām vajadzībām sagatavotas 33 topogrāfiskās kartes (M 1:50 000) lapas un pabeigts topogrāfiskās kartes (M 1:10 000) 2. noklājums visai valsts teritorijai. Sadarbībā ar valsts akciju sabiedrību «Latvijas gaisa satiksme» izgatavots Latvijas vizuālo lidojumu kartes (M 1:500 000) ceturtais izdevums, savukārt sadarbībā ar Latvijas Kara muzeju sagatavota Latvijas Brīvības cīņu piemiņas vietu interaktīvā karte.

LĢIA Vietvārdu datu bāzē 2009. gadā papildināja un aktualizēja 4120 ģeogrāfiskos nosaukumus, izdeva Latvijas militārā vietvārdu kataloga (M 1:50 000) 1. sējumu un ar Krustpils pagasta padomes atbalstu sagatavoja vietvārdu vārdnīcu «Krustpils pagasts».

Militārās izlūkošanas un drošības dienests

Militārās izlūkošanas un drošības dienests (MIDD) ir AM padotībā esoša valsts drošības iestāde, kas veic militāro pretizlūkošanu, izlūkošanu un citus Valsts drošības iestāžu likumā noteiktos uzdevumus.

2009. gadā MIDD, sadarbojoties ar citām valsts drošības institūcijām, atklāja un novērsa ārvalstu speciālo dienestu, organizāciju un atsevišķu personu centienus spiegot, veikt sabotāžu un pretvalstiskas darbības, kā arī nodarboties ar terorismu.

MIDD ar nepieciešamo izlūkošanas un pretizlūkošanas informāciju nodrošināja AM un tās padotības iestādes, īstenoja valsts noslēpuma aizsardzības pasākumus, veica personu un telpu atbilstības drošības prasībām pārbaudes, kā arī nodrošināja dalību NATO aģentūrās, komitejās un darba grupās.

Iestāde pārbaudīja pretendentes, kas no AM vēlējās saņemt speciālās atļaujas (licences) licencēšanai pakļautu komercdarbības veidu veikšanai un sniedza atzīnumus par šo licenču izsniegšanu.

Vienlaikus MIDD pildīja arī citus normatīvajos aktos un starptautiskajos līgumos tam noteiktos uzdevumus, t. sk. nodrošināja efektīvu informācijas apmaiņu ar NATO un Eiropas Savienības struktūrām un partnervalstīm.

Aizsardzības īpašumu valsts aģentūra

www.vamoic.gov.lv

Aizsardzības īpašumu valsts aģentūra (AIVA) bija AM pārraudzībā esoša iestāde, kura pārvaldīja AM, NBS vienību un AM padotībā esošo iestāžu darbības nodrošināšanai nepieciešamo nekustamo īpašumu un veica iepirkuma procedūras AM un NBS vienību vajadzībām.

AM, NBS un AM padotības iestāžu funkciju nodrošināšanai 2009. gadā tika izmantoti 189 nekustamā īpašuma objekti, no kuriem 161 objekts atradās AM valdījumā un 29 objekti tika nomāti valsts aizsardzības vajadzībām. 2009. gada nogalē aģentūras bilancē atradās 115 AM nekustamā īpašuma objekti, t. sk. 117 zemes vienības ar kopējo platību 82 925 731 m² (t. i. ~8292 ha) un 948 būves ar kopējo platību 461 830,4 m².

2009. gadā kopējā būvniecības izpildes summa bija 10 milj. LVL. Pērn tika pabeigti un pieņemti ekspluatācijā pieci būvniecības objekti un izstrādāti deviņi būvprojekti, tai skaitā iepriekšējos gados uzsāktie.

AIVA turpināja veikt vides aizsardzības pasākumus valsts militārās aizsardzības objektos. Galvenie darbības virzieni bija piesārņojuma izpēte, monitorings un likvidācija un dabas vērtību izpēte un aizsardzība. 26 objektos — degvielas uzpildes stacijās un piesārņojuma vietās — veikts pazemes ūdeņu monitorings, turpināti grunts sanācības darbi NBS bāzē «Lielvārde». 2009. gadā tika uzsākta projekta izstrāde otrās ekostācijas (sašķīrotu atkritumu konteineru laukuma) izbūvei.

Sasniedzot mērķus, proti, sabalansēt militārās un dabas aizsardzības intereses, atjaunot un uzturēt dabas vērtības un izglītot karavīrus dabas aizsardzības jomā, veiksmīgi tika pabeigtas Eiropas Komisijas līdzfinansētā «Life—Daba» projekta «Bioloģiskās daudzveidības atjaunošana militārajā poligonā un «Natura 2000» teritorijā «Ādaži»» aktivitātes. Projekta ietvaros izstrādāts un apstiprināts dabas aizsardzības plāns, atjaunoti 1054,5 ha virsāju, 35 ha pļavu, 306 ha purva un uzlabota saldūdens biotopu kvalitāte, no nesprāgušās municijas attīrīti 1400 ha teritorijas. Projekta laikā 1000 militārpersonas apmācītas dabas aizsardzības jautājumos, uzsākts dabas vērtību monitorings, ko īsteno karavīri. Veikti nelegālo apmeklētāju ierobežojoši pasākumi: ierīkotas barjeras, brīdinājuma zīmes, veiktas ikdienas patruļas, kā arī izliktas informatīvās zīmes.

2009. gadā Lauku atbalsta dienests pieņēma lēmumu par ES finansējuma piešķiršanu AIVA sagatavotajam un iesniegtajam projektam «Preventīvie ugunsdrošības pasākumi militārajā poligonā un «Natura 2000» teritorijā «Ādaži»». Projekts tiks realizēts 2010. gadā. Projekta sagatavošanas posmā veikta ugunsdrošības joslas iezīmēšana dabā un izstrādāts Ādažu militārā poligona meža ugunsdrošības profilaktisko pasākumu plāns.

Pagājušajā gadā AIVA veikusi meža inventarizāciju 13 objektos.

2009. gadā aģentūra ir organizējusi 154 Publisko iepirkumu likumā noteiktās iepirkuma procedūras, no kurām 47 iepirkuma procedūras tika uzsāktas 2008. gadā, savukārt

30 iepirkuma procedūras uzsāktas pērn un tiks turpinātas 2010. gadā.

Ar Ministru kabineta 2009. gada 21. oktobra rīkojumu nr. 717 «Par Aizsardzības īpašumu valsts aģentūras likvidāciju un Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra izveidi» aizsardzības sistēmā īstenoto strukturālo reformu rezultātā AĪVA tika likvidēta. Aģentūras likvidācijas un NBS Nodrošinājuma pavēlniecības struktūras reorganizācijas rezultātā izveidots Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs.

Nacionālie bruņotie spēki

www.mil.lv

2009. gadā Nacionālos bruņotos spēkus veidoja NBS Apvienotais štābs, Sauszemes spēki, Jūras spēki, Gaisa spēki, Zemessardze, Nodrošinājuma pavēlniecība, Mācību vadības pavēlniecība, Militārā policija, Speciālo uzdevumu vienība, Nacionālā aizsardzība akadēmija un Štāba bataljons.

NBS Apvienotais štābs (NBS AŠ)

NBS AŠ nodrošina NBS komandiera darbam nepieciešamo atbalstu, apkopojot, sagatavojot un sniedzot lēmumu pieņemšanai nepieciešamo informāciju un priekšlikumus, kā arī sagatavojot nepieciešamo dokumentāciju. NBS AŠ nodrošina NBS komandiera izdoto pavēļu un rīkojumu izpildes kontroli, tas ir atbildīgs arī par sadarbības organizēšanu kaujas operāciju apstākļos.

2009. gadā tika turpinātas strukturālās reformas NBS, kuru mērķis bija samazināt NBS komandierim tieši pakļauto vienību un administratīvā personāla skaitlisko sastāvu, kā arī novērst funkciju dublēšanos NBS struktūrvienībās.

Lai nodrošinātu Latvijas aizsardzības interešu pārstāvēniecību starptautiskajās organizācijās, 2009. gadā NATO štābos dienēja 29 NBS karavīri, NBS Militārajās pārstāvēniecībās — 22 karavīri, Baltijas aizsardzības koledžā (*BALTDEFCOL*) — četri pasniedzēji un trīs karavīri.

2009. gadā NBS īstenoja sadarbību ar 18 valstīm, nodrošinot NBS iespējas saņemt konsultācijas, kā arī plašākas mācību iespējas karavīriem.

NBS Štāba bataljons (NBS ŠB)

NBS Štāba bataljons ir 1992. gadā atjaunota vēsturiska Latvijas armijas vienība, kas miera, krīzes un kara laikā sniedz nepieciešamo atbalstu NBS AŠ. Miera laikā vienība piedalās valsts reprezentācijas pasākumos un pilda godasardzes funkcijas.

2009. gadā NBS ŠB karavīri piedalījās 158 Latviju un NBS prezentējošos pasākumos, kā arī nodrošināja godasardzi pie Brīvības pieminekļa un Rīgas pils. NBS ŠB Goda sardzes rotas karavīri pārstāvēja Latviju Itālijas, Bulgārijas un Lietuvas Republikas Neatkarības dienas svinībās. Kopš 2009. gada 15. septembra NBS ŠB komandiera rīcībā ir norīkots NBS orķestris.

NBS ŠB karavīri iesaistījās Latvijas bērnu fonda rīkotajos pasākumos, kas tika organizēti, lai sniegtu atbalstu bērniem ar īpašām vajadzībām, daudz bērnu ģimenēm, maznodrošinātajām ģimenēm, talantīgiem bērniem un bāreņiem. NBS ŠB sadarbojās ar skolām, organizējot ekskursijas bataljonā un iepazīstinot skolēnus ar karavīru ikdienas pienākumiem bataljonā.

Bataljona karavīri piedalījās divās bataljona kopējās mācībās, kurās trenējās savu pamatuzdevumu izpildei krīzes/ konfliktu situācijās, kā arī NBS rīkotajās mācībās «Kristaps 2009». ŠB sakaru speciālisti piedalījās starptautiskajās mācībās «*Combined Endeavor 2009*» (Nīderlandē).

18 NBS ŠB karavīri 2009. gadā pildīja dienesta pienākumus starptautiskajā operācijā Afganistānā.

Sauszemes spēki (SZS)

Sauszemes spēki nodrošina karavīru vispusīgu kaujas sagatavošanu, komplektē un nosūta savas apakšvienības uz operāciju rajoniem, nodrošinot to nepārtrauktas kaujas spējas un uzdevuma izpildi.

2009. gadā SZS īstenoja karavīru apmācību. Karavīri piedalījās arī dažādās starptautiskā mēroga mācībās, no kurām nozīmīgākās bija: «*Faryab I*» un «*Faryab II*» (Norvēģijā), «*Sparta*» (Lielbritānijā), «*Baltic Eagle*» un «*Operation Summer Shield*» (Latvijā).

SZS turpināja sadarbību ar Ādažu novada pašvaldību, organizēja un piedalījās atvērto durvju dienās, iepazīstīnot ar militāro ekipējumu un karavīru sadzīvi.

Pagājušajā gadā 179 SZS karavīri pildīja dienesta pienākumus starptautiskajā operācijā Afganistānā.

Jūras spēki (JS)

Jūras spēku galvenie uzdevumi ir krasta apsardzes, ekoloģiskās uzraudzības jūrā un naftas produktu savākšanas funkciju nodrošināšana, JS koordinē un veic cilvēku meklēšanas un glābšanas darbus jūrā, likvidē jūrā notikušo avāriju sekas un piesārņojumu ar naftas produktiem, kā arī piedalās ekoloģiskajā uzraudzībā un veic sprādzienbīstamu priekšmetu meklēšanu un neitralizēšanu jūrā. 2009. gada 10. augustā JS atzīmēja Latvijas Kara flotes dibināšanas 90. gadadienu.

JS Flotiles Minu kuģu eskadras minu meklētājs M06 «Tālvāldis» no 2009. gada janvāra līdz maijam darbojās NATO 1. pastāvīgās jūras pretminu kuģu grupas (SNMCMG1) sastāvā; kopā ar citiem NATO dalībvalstu kuģiem piedalījies mācībās «*Loyal Mariner*», «*Italian MINEX*», *HODOPS*.

JS turpināja sadarbību ar Vides ministrijas Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldi, Latvijas Hidroekoloģijas institūtu. Krasta apsardzes dienests kopā ar zvejas inspektoriem veica pārbaudes un reidus, kopā pārbaudot 30 zvejas kuģus, kā arī izņēmot 228 nelikumīgi ievietotus zvejas tīklus ar kopējo garumu 22 800 m.

Glābšanas un meklēšanas operācijās jūrā NBS vienības piedalījās 52 reizes, izglābjot 50 cilvēkus.

JS kuģi un personālsastāvs pagājušajā gadā piedalījās vairākās nozīmīgās mācībās un operācijās: «*MCOPLAT 2009*» (Latvija), «*Baltic Fortress*» (Lietuva), *BALTOPS* (Zviedrija, Vācija), «*Damage Control*» (Vācija), «*Northern Coasts 2009*» (Vācija), «*MCM SQUADDEX*» (Baltijas jūra), «*SAREX 2009*» (Dānija), «*BALEX Delta 2009*» (Latvija). Mācību «*MCOPLAT 2009*» laikā tika apsektas un līdz 95% tīrības pakāpei attīrītas 55 kvadrātjūdzes Latvijas teritoriālajos ūdeņos.

Jūras novērošanas un sakaru dienests 2009. gadā identificēja 20 338 mērķus. Ūdenslīdzēju komanda gada laikā

zem ūdens pavadījusi 201 stundu, neitralizējot 18 sprādzienbīstamus objektus.

Pagājušajā gadā 2 JS karavīri pildīja dienesta pienākumus starptautiskajā operācijā Afganistānā.

Gaisa spēki (GS)

Gaisa spēki nodrošina valsts gaisa telpas kontroli un aizsardzību, kā arī vienību kaujas un mobilizācijas gatavību, piedalās ugunsdzēsības un glābšanas darbos un ārkārtējo situāciju izraisīto seku likvidēšanā, iesaistās cilvēku un dažādu objektu meklēšanas vai glābšanas darbos, veic gaisa transporta uzdevumus un sagatavo personālsastāvu dalībai starptautiskajās operācijās.

Pagājušajā gadā GS Aviācijas eskadriļa īstenoja 12 meklēšanas un glābšanas operācijas, 10 medicīniskās evakuācijas operācijas, kuru laikā izglābti deviņi cilvēki, veica septiņas operācijas sadarbībā ar LR Valsts robežsardzi un 49 operācijas NBS vienību atbalsta nodrošināšanai. NBS izpletņlēcēju sagatavošanas vajadzībām eskadriļa veica 164 lidojumus, nodrošinot 1281 lēcienus.

2009. gadā GS Aviācijas eskadriļa piedalījās kuģa «*Mona Lisa*» pasažieru evakuācijā, triju dienu laikā veicot sešas glābšanas operācijas, kā arī veica pie Akmensraga uz sēkļa uzskrējušā Polijas kuģa «*Romanka*» apsekošanu.

Gaisa telpas novērošanas eskadriļas 2009. gadā nodrošināja nepārtrauktu Latvijas Republikas gaisa telpas novērošanu.

Pērn GS galveno uzmanību pievērsa «Zeme—gais—zeme» sakaru sistēmas attīstībai, kā arī veica radioreleju līniju pilnveidošanu.

2009. gadā tika izveidota Baltijas valstu vērtēšanas grupa, kura ir atbildīga par gaisa telpas novērošanā iesaistīto vienību kaujas spēju vērtēšanu.

Pagājušajā gadā GS karavīri turpināja pilnveidot profesionālās iemaņas, piedaloties mācībās «*SAREX 2009*» (Dānija), «*Bold Mercy 2009*» (Latvija), «*MCOPLAT 2009*» (Latvija), «*Baltic Eagle 2009*» (Latvija), «*Baltic Bikini 2009*» (Igaunija), «*Summer Shield 2009*» (Latvija), «Gaisa dūre 2009» (Latvija), «*NEWFIP 2009*» (NATO, GOC, RTP),

«Baltic Warrior 2009» (3BV un GOC), «Bold Aspect 2009» (NATO un GOC).

Pagājušajā gadā 8 GS karavīri pildīja dienesta pienākumus starptautiskajā operācijā Afganistānā.

Zemessardze (ZS)

Zemessardzes 2009. gada pamatzdevums bija sagatavot ZS vienības valsts teritorijas aizsardzības nodrošināšanai un atbalsta sniegšanai valsts, pašvaldību un civilajām institūcijām krīzes situācijās, kā arī dabas un tehnogēno avāriju seku likvidācijā.

2009. gadā ZS iestājās vairāk nekā 770 jaunu zemessargu vecumā līdz 30 gadiem.

Aizvadītajā gadā Zemessardzes 54. inženiertehniskā bataljona Nesprāgušās municijas neitralizēšanas rota saņēma 854 izsaukumus, kuros neitralizēja: 3311 artilērijas lādiņus, 1785 mīnmetēju mīnas, 34 raķetes, 198 aviācijas bumbas, 138 kājnieku un prettanku mīnas, 623 rokas un šauteņu granātas.

2009. gadā 238 karavīri un zemessargi 13 reizes iesaistījās pazudušo cilvēku meklēšanā.

Vairāk nekā 30 karavīri un 400 zemessargi piedalījās glābšanas darbos: stihisku nelaimju, avāriju un ugunsgrēku seku novēršanā, zivju aizsardzības reidos, kā arī iesaistījās sabiedriskās kārtības nodrošināšanā valsts institūciju un sabiedrisko organizāciju rīkotajos pasākumos.

Pērn sekmīgi turpinājās zemessargu apmācību process un iesaiste dienesta uzdevumu izpildē. ZS vienības piedalījās mācībās — lauka taktiskajos vingrinājumos «Izaicinājums», «Zobena ēna», «Tirza», «Rododendrs», «Daugava» un «Raunas akacis».

2009. gadā turpinājās darbs pie jaunā Zemessardzes likumprojekta sagatavošanas, kurā plānots precizēt zemessargu sociālās garantijas, veicināt operacionālo spēju stiprināšanu un uzsvērt šīs vienības būtisko lomu saiknes nodrošināšanā starp bruņotajiem spēkiem un sabiedrību.

Pagājušajā gadā starptautiskajās operācijās Afganistānā,

Kosovā, Bosnijā un Hercegovinā piedalījās 52 karavīri un zemessargi.

Nodrošinājuma pavēlniecība (NP)

Nodrošinājuma pavēlniecības galvenie uzdevumi ir NBS vienību centralizētā un tiešā nodrošināšana ar uzdevumu izpildei nepieciešamajiem materiāli tehniskajiem līdzekļiem un visa veida pakalpojumiem.

2009. gada pirmajā ceturksnī NP 1. reģionālais nodrošinājuma centrs (1. RNC) sadarbībā ar JS nodeva lietošanai Liepājas jūrniecības koledžai kuģi M-03 «Namejs». 2009. gada maijā NP 1. RNC mediķi sadarbībā ar ASV militārajiem mediķiem veica Latvijas iedzīvotāju veselības veicināšanas pasākumus.

Pagājušajā gadā noslēdzās projekts *LIFE/NAT/LV/000110* «Bioloģiskās daudzveidības atjaunošana militārajā poligonā un «Natura 2000» teritorijā «Ādaži»», kuru, savstarpēji sadarbojoties, īstenoja NP un AĪVA.

Sadarbībā ar ZS 54. inženiertehnisko bataljonu un Zviedrijas bruņotajiem spēkiem tika veikta nederīgās municijas demilitarizācija.

2009. gadā NP uzsāka sadarbību Lielvārdes lidlauka rekonstrukcijas darbu nodrošināšanai.

NP vairākkārt organizējusi atvērto durvju dienas Ādažu poligonā, tāpat NP personālsastāvs piedalījās Latvijas «Lielajā talkā» un NBS talkā, sakopjot Brīvības cīņu piemiņas vietas.

Mācību vadības pavēlniecība (MVP)

MVP galvenie uzdevumi ir organizēt un vadīt militāro doktrīnu un reglamentu izstrādi un pilnveidošanu, izstrādāt apmācības programmas un apmācības standartus, kā arī kontrolēt to izpildi, veikt personāla rekrutēšanu un atlasī, nodrošināt personālsastāva individuālo apmācību un uzraudzīt kolektīvo apmācību NBS.

2009. gadā organizēti 238 kursi, kuros mācības uzsāka 3290 un mācības pabeidza 2833 kursanti, savukārt 2010. gadā mācības turpina 254 apmācāmie. NBS

Instruktoru skolā organizēti 13 kursi, Nesprāgušās municijas neitralizēšanas skolā seši kursi, Sakaru skolā 39 kursi, Kājnietu skolā 65 kursi, Jūras spēku Mācību centrā 35 kursi un Valodu skolā 77 valodu apmācību grupas. Tika organizēti divi *ISAF* un viens *KFOR*, *EUFOR* operāciju pirmssmisijas apmācības kurss, to ietvaros 119 apmācāmie karavīri apguva programmu «Starptautiskās miera atbalsta operācijas».

Pagājušajā gadā, sadarbojoties mācību iestāžu un NBS struktūrvienībām, MVP metodiķu vadībā sagatavotas un ieviestas 25 jaunas individuālās apmācības programmas, kā arī pilnveidotas 19 iepriekš sagatavotās programmas.

2009. gadā Nesprāgušās municijas neitralizēšanas skola iesaistījās 33 izsaukumos, kopā neitralizējot 114 sprādzienbīstamus objektus.

Starpministriju darba grupa izstrādāja militārā paramediķa profesijas standartu. Darba grupa turpina darbu pie Militārā paramediķa studiju programmas izstrādes līdz 2010. gada jūlijam.

2009. gadā Izglītības un zinātnes ministrijā ir licencētas un akreditētas trīs NBS skolu profesionālās izglītības programmas, vēl četru NBS skolu mācību programmu licencēšana un akreditēšana tiks turpināta 2010. gadā.

Militārā policija (MP)

Militārās policijas uzdevums ir atbalsta nodrošināšana bruņotajiem spēkiem miera un kara apstākļos. Tā ir noteikto personu un objektu aizsardzības un apsardzes vienība ar izmeklēšanas iestādes un operatīvās darbības subjekta tiesībām, kas nodrošina likumību.

2009. gadā MP nodrošināja 171 eskortu un pavadīšanu, 22 patruļas militārās disciplīnas kontrolei dažādu svarīgu pasākumu laikā, 25 drošības un kārtības nodrošināšanas pasākumus.

Pagājušajā gadā MP veica 59 profilaktiskās pārbaudes NBS apakšvienībās, kā arī 420 amatpersonu apmeklējamo objektu pārbaudes, nosakot sprādzienbīstamu priekšmetu esamību. MP Izmeklēšanas dienests 2009. gadā uzsāka 75 un izbeidza 43 kriminālprocesus, 20 kriminālprocesus pērn nosūti Prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai.

MP 2009. gadā nodrošināja 23 ārvalstu augstāko amatpersonu vizītes Latvijas Republikā, 67 Latvijas Republikas augstāko amatpersonu vizītes ārvalstīs, kā arī 31 Latvijas Republikas amatpersonas vietējās vizītes drošību.

Dalībai starptautiskajā operācijā Afganistānā MP 2009. gadā sekmīgi sagatavoja un nosūtīja 14 karavīrus.

2010. gada pirmajā pusgadā viens MP vads ar atrašanās vietu Latvijā ir iekļauts Eiropas Savienības kaujas grupas sastāvā.

Speciālo uzdevumu vienība (SUV)

NBS Speciālo uzdevumu vienība ir īpaši organizēta, apmācīta un ekipēta vienība, kas veic paaugstinātas bīstamības uzdevumus. SUV sniedz atbalstu valsts drošības un tiesībsardzības institūcijām pretterorisma operācijās un veic aizsardzības, uzbrukuma un aizkavēšanas operācijas, gaisa desanta, jūras desanta un zemūdens operācijas, kā arī operācijas īpašos apstākļos.

2009. gadā SUV karavīri piedalījās nacionāla un starptautiska mēroga mācībās,ursos un semināros, kuros pilnveidoja un paaugstināja kaujas gatavības līmeni.

SUV karavīri pagājušajā gadā iesaistījās arī sabiedriskās aktivitātēs — piedalījās «Lielajā talkā», sakopjot dabas parku «Piejūra» Rīgā, Bolderājā, iesaistījās Ziemassvētku labdarības pasākumā Baldones bērnu sociālās aprūpes centrā, sniedza atbalstu Pieminekļu aizsardzības biedrībai u. c.

3. Aizsardzības ministrijas budžets un tā izlietojums

3.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Aizsardzības ministrijai no valsts pamatbudžeta līdzekļi tiek piešķirti, pamatojoties uz likumu par valsts budžetu kārtējam gadam, un tie ir:

- dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem;
- ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi;
- ārvalstu finanšu palīdzība;
- transferti.

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Nr. p. k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā (LVL)	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	263 550 012	171 374 896	162 486 154
1.1.	dotācijas	261 135 450	159 232 278	159 232 278
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	1 271 854	1 364 198	1 076 421
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	1 123 967	10 740 937	2 139 972
1.4.	transferti	18 741	37 483	37 483
2.	Izdevumi (kopā)	260 201 079	172 917 524	161 470 243
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	212 966 884	149 164 096	147 012 761
2.1.1.	kārtējie izdevumi	204 656 198	140 697 848	138 621 074
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	5 917 593	4 440 969	4 407 539
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	2 386 067	4 006 038	3 966 648
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	7 026	19 241	17 500
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	47 234 195	23 753 428	14 457 482

3.2. Aizsardzības ministrijas 2009. gada budžeta programmas

Programmas kods	Programmas nosaukums	Budžets (LVL)
06.00.00.	Valsts drošības aizsardzība	5 266 478
12.00.00.	Kara muzejs	351 146
22.00.00.	Nacionālie bruņotie spēki	116 655 483
28.00.00.	Ģeodēzija un kartogrāfija	3 582 332
30.00.00.	Valsts aizsardzības politikas realizācija	12 321 757
31.00.00.	Militārpersonu pensiju fonds	4 077 650
32.00.00.	Sabiedrības informēšanas un līdzdalības veicināšana valsts aizsardzības jautājumos	2 111 776
33.00.00.	Aizsardzības īpašumu pārvaldīšana	26 246 494
34.00.00.	Jaunsardzes centrs	612 928
62.00.00.	Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektu un pasākumu īstenošana	35 816
99.00.00.	Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums	113 036

Programma «Valsts drošības aizsardzība»

Saskaņā ar Valsts drošības iestāžu likuma 24. panta 5. punktu un 2004. gada 26. oktobra MK noteikumu nr. 887 «Valsts noslēpuma objektu saraksts» 2.5.1. punktu, informācija par šo programmu ir slepena.

Programma «Kara muzejs»

Programma izveidota, pamatojoties uz grozījumiem likumā «Par valsts budžetu 2009. gadam». Programmas finansējums piešķirts valsts aģentūras «Latvijas Kara muzejs» darbības nodrošināšanai.

Programma «Nacionālie bruņotie spēki»

Programmā iekļauts finansējums Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem — NBS vadībai, vispārējām vienībām, Gaisa spēkiem, Jūras spēkiem, Sauszemes spēkiem, Latvijas Nacionālajai aizsardzības akadēmijai, Nodrošinājuma pavēlniecībai, Mācību vadības pavēlniecībai, starptautisko operāciju un NBS personālsastāva centralizētajam atalgojumam, Zemessardzei.

Programma «Ģeodēzija un kartogrāfija»

Programmas finansējums piešķirts Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras funkciju veikšanai.

Programma «Valsts aizsardzības politikas realizācija»

Programmā iekļauts finansējums valsts aizsardzības administrācijai, Latvijas aizsardzības atašeju un pārstāvju darbības nodrošināšanai, dalības NATO pasākumu finansēšanai un iemaksām starptautiskajās organizācijās.

Programma «Militārpersonu pensiju fonds»

Programmas uzdevums ir nodrošināt pensiju izmaksu atvaļinātām militārpersonām, valsts obligātās apdrošināšanas izmaksas, kā arī pabalstu un piemaksu piešķiršanu atbilstoši spēkā esošajai likumdošanai.

Programma «Sabiedrības informēšanas un līdzdalības veicināšana valsts aizsardzības jautājumos»

2009. gada pirmajā pusgadā programmas ietvaros tika

finansētas trīs AM padotības iestādes — valsts aģentūra «Tēvijas sargs», valsts aģentūra «Latvijas Kara muzejs» un Jaunsardzes centrs. Stājoties spēkā grozījumiem likumā «Par valsts budžetu 2009. gadam», ar 2009. gada 1. jūliju finansējuma daļa sešiem mēnešiem tika novirzīta uz programmu 12.00.00 «Kara muzejs» un programmu 34.00.00 «Jaunsardzes centrs», kā rezultātā 2010. gadā programma tika likvidēta.

Programma «Aizsardzības īpašumu pārvaldīšana»

No programmas tika finansēta Aizsardzības īpašumu valsts aģentūras darbība, kā arī AM remontu un būvniecība. Reorganizācijas rezultātā aģentūra savu darbību 2010. gadā neturpina un tās funkcijas tika nodotas Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centram.

Programma «Jaunsardzes centrs»

Programma izveidota, pamatojoties uz grozījumiem likumā «Par valsts budžetu 2009. gadam». No programmas tiek finansēta Rekrutēšanas un jaunsardzes centra darbība, kas pārņēma Jaunsardzes centra funkcijas, t. sk. Jaunsardzes kustība. Programmā finansējums arī paredzēts, lai informētu sabiedrību un veicinātu tās atbalstu Latvijas aizsardzības politikai.

Programma «Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektu un pasākumu īstenošana»

Programmā tika paredzēts finansējums projektam «Valsts ģeotelpisko pamatdatu informācijas infrastruktūras izveide», kura ietvaros veikts maksājums par ģeotelpisko pamatdatu izveides, apstrādes un izplatīšanas informācijas sistēmas programmatūras specifikācijas izstrādi.

Programma «Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums»

Programma tika izveidota, pamatojoties uz grozījumiem likumā «Par valsts budžetu 2009. gadam». Finanšu līdzekļu pārdale no Finanšu ministrijas pamatbudžeta apakšprogrammas 41.02.00. «Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem» atbilstoši Finanšu ministrijas 20.03.2009. rīkojumam nr. 190 saistībā ar 2009. gada 13. janvārī notikušajām nekārtībām Vecrīgā.

2009. gadā AM centrālais aparāts atbilstoši ministrijas darbības virzieniem un struktūrai īstenoja šādas budžeta programmas:

- Valsts aizsardzības politikas realizācija;
- Militārpersonu pensiju fonds.

Budžeta programmas «Valsts aizsardzības politikas realizācija» finansējums un tā izlietojums (LVL)

Nr. p. k.	Finanšu līdzekļi	2008. gads (faktiskā izpilde)	2009. gads	
			Plāns	Faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	17 224 378	12 321 757	12 326 480
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	17 215 744	12 313 087	12 313 087
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	8 634	8 670	13 393
2.	Izdevumi (kopā)	15 658 738	12 330 391	11 870 439
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	14 495 392	11 715 802	11 271 811
2.1.1.	Subsidijas un dotācijas, un sociālie pabalsti	482 901	243 840	243 840
2.1.2.	Starptautiskā sadarbība	2 386 067	4 006 038	3 966 648
2.1.3.	Pārējie uzturēšanas izdevumi	11 626 424	7 465 924	7 061 323
2.2.	Kapitālie izdevumi	1 163 346	614 589	598 628

Budžeta programmas «Militārpersonu pensiju fonds» finansējums un tā izlietojums (LVL)

Nr. p. k.	Finanšu līdzekļi	2008. gads (faktiskā izpilde)	2009. gads	
			Plāns	Faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	3 565 000	4 077 650	4 077 650
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	3 565 000	4 077 650	4 077 650
2.	Izdevumi (kopā)	3 564 995	4 077 650	4 044 220
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	3 564 995	4 077 650	4 044 220
2.1.1.	Subsidijas un dotācijas, un sociālie pabalsti	3 564 995	4 077 650	4 044 220

Valsts budžeta investīciju projekti

Valsts budžeta investīciju projektiem (IP) 2009. gadā kopumā izlietoti 8,69 miljoni latu no AM kopējā budžeta.

2009. gadā AM ir istenojusi piecus valsts budžeta investīciju projektus.

Projekts	2009. gads (milj. LVL)
Lielvārdes bāzes attīstība	3,94
Valsts kartogrāfijas sistēmas izveide	0,04
Jūras novērošanas sistēma	1,28
NBS sakaru sistēmas attīstība	3,24
NBS profesionālā dienesta karavīru nodrošināšana ar dzīvojamo platību	0,19
Kopā	8,69

AM 2009. gada valsts budžeta investīciju projektu raksturojums:

- projektam «Lielvārdes bāzes attīstība» tika apgūti 45,34% no AM 2009. gadā IP piešķirtajiem līdzekļiem. Latvija kā NATO dalībvalsts piedalās drošības investīciju programmas (NS/IP) projektā. IP tiek finansēts gan no Latvijas, gan no ārvalstu (NS/IP) līdzekļiem. Projekta mērķis ir lidmašīnu izvietošana, serviss, militāro kravu loģistika, glābšanas aviācija;
- projekta «Valsts kartogrāfijas sistēmas izveide» izmaksas bija 0,46% no AM 2009. gadā IP piešķirtajiem līdzekļiem. Projekta mērķis ir radīt mūsdienu prasībām atbilstošu valsts kartogrāfijas sistēmu,

kura spētu nodrošināt visu līmeņu valsts varas un pārvaldes struktūras, pašvaldības ar kvalitatīvu ģeogrāfisko informāciju par valsts teritoriju. 2009. gadā projekta ietvaros NBS vajadzībām ir iegādāta un uzstādīta meteoprogrammatūra zondēšanas stacijai meteoroloģisko datu vizualizācijai;

- projekta «Jūras novērošanas sistēma» izmaksas bija 14,73% no AM 2009. gadā IP piešķirtajiem līdzekļiem. Projekta mērķis ir izveidot mūsdienu prasībām atbilstošu Jūras novērošanas sistēmu. 2009. gadā projekta ietvaros ir izbūvēti un aprīkoti seši tehniskās novērošanas punkti, aprīkots jūras novērošanas sistēmas vadības centrs un izveidota daļa no paredzētās sakaru sistēmas, kā arī Latvijā nogādātas divas mobilās stacijas;
- projekta «NBS sakaru sistēmas attīstība» izmaksas bija 37,28% no AM 2009. gadā IP piešķirtajiem līdzekļiem. Projekta mērķis ir informātikas sistēmas attīstība. Investīcijas tika ieguldītas elektroiekārtās un sistēmās, lai pilnvērtīgi nodrošinātu NBS un tā Drošības dienesta darbību;
- projektam «NBS profesionālā dienesta karavīru nodrošināšana ar dzīvojamo platību» tika apgūti 2,19% no AM 2009. gadā IP piešķirtajiem līdzekļiem. Projekta mērķis ir nodrošināt NBS profesionālā dienesta karavīrus ar dzīvojamo platību. 2009. gadā tika strādāts pie dienesta viesnīcas rekonstrukcijas, remontdarbiem NBS Štāba bataljona objektos, kā arī pie tehniskā projekta izstrādes dienesta dzīvojamo ēku kompleksam.

Visi AM 2009. gada valsts budžeta investīciju projekti tika realizēti saskaņā ar plānoto pasākumu grafiku un paredzēto līdzekļu ietvaros — gan no kapitālajiem izdevumiem, gan no uzturēšanas izmaksām.

4. Aizsardzības ministrijas personāls

Strādājošo skaits AM 2009. gada 31. decembrī bija 202, t. sk. 132 ierēdņi, 58 darbinieki un 12 militārpersonas. Diplomātiskajā dienestā un darbā ārvalstīs pienākumus pildīja 22 AM darbinieki.

Ministrijas administratīvo vadību 2009. gadā nodrošināja trīs valsts sekretāra vietnieki, izpildsekretārs, politiskais direktors — departamenta direktors, septiņi departamentu direktori un 14 patstāvīgo nodaļu vadītāji.

Aizvadītajā gadā AM strādāja 138 sievietes un 64 vīrieši. 33,7% darbinieku bija vecumā no 21 līdz 30 gadiem, 35,1% — vecumā no 31 līdz 40 gadiem, 14,4% — vecumā no 41 līdz 50 gadiem, 9,4% — vecumā no 51 līdz 60 gadiem, 6,9% — vecumā no 61 līdz 70 gadiem. Vīrs 70 gadiem bija 0,5% ministrijā strādājošo.

2009. gadā AM darbā pieņemti seši darbinieki, no darba atbrīvoti — 29 darbinieki, t. sk. deviņi — pēc paša vēlēšanās, četri karavīri pārcelti uz NBS, četri atbrīvoti sakarā ar amata likvidāciju, 11 — citu iemeslu dēļ. 16 darbinieki atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā, no tiem — 14 māmiņas un divi tēvi.

2009. gadā darbam starptautiskā organizācijā ir rotējuši septiņi darbinieki, no tiem seši ierēdņi un viens aizsardzības atašejs. Aizvadītajā gadā finanšu taupības nolūkos, likvidējot attiecīgās amata vietas, atbrīvoti un pārcelti turpmākam dienestam citos amatos NBS struktūrās pieci aizsardzības atašeji, kas atašeju pienākumus papildus saviem tiešajiem amata pienākumiem pilda kā nerezidējošie, uzturoties Latvijā.

92,1% darbinieku AM ir ar augstāko izglītību. Kvalifikācijas paaugstināšanas nolūkos ministrijas darbinieki tur-

pina studijas dažādās programmās augstākajās mācību iestādēs. 2009. gadā 10 AM darbinieki absolvēja augstāko mācību iestādi, septiņi no tiem ieguva maģistra grādu.

Ekonomiskā situācija valstī ir ietekmējusi darbinieku mācības kvalifikācijas celšanas kursus. Aizvadītajā gadā AM darbinieki dažādus kvalifikācijas celšanas kursus Latvijā ir apmeklējuši 22 reizes (2008. gadā — 184 reizes), no tiem Valsts administrācijas skolas organizētosursos — 11 reizes (2008. gadā — 66 reizes).

Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas organizēto militārās sagatavošanas kursu AM un NBS struktūrās strādājošajiem civilajiem darbiniekiem 2009. gadā ir apmeklējuši 10 AM darbinieki. Ministrijas organizētajos svešvaloduursos 2008./2009. mācību gadā angļu valodu ir apguvuši 49 darbinieki un franču valodu — 14 darbinieki. Savukārt 2009./2010. mācību gadā angļu valodu apgūst 60 darbinieki un franču valodu — 15 darbinieki. Francijas kultūras centra organizētos franču valodas kursus aizvadītajā gadā ir apmeklējuši 12 AM darbinieki.

2009. gadā ārvalstīs kvalifikāciju ir cēlušī 20 AM darbinieki, t. sk. divi ministrijā dienšie karavīri (2008. gadā — 55 darbinieki). Augstāko vadības kursu Baltijas aizsardzības koledžā 2009. gadā apmeklēja viens ministrijas darbinieks. Kanādas bruņoto spēku Valodu skolā angļu valodas prasmes līmeni uzlaboja trīs AM darbinieki, t. sk. viens AM dienšais karavīrs.

Mācību kursus drošības un aizsardzības politikā NATO koledžā Romā ir apmeklējuši trīs darbinieki, NATO skolā Oberammergauā (Vācijā) — pieci darbinieki, *IMET* kursus Monterejā (ASV) — seši darbinieki, t. sk. viens ministrijā dienšais karavīrs, Eiropas drošības un aizsardzības koledžā — viens darbinieks. Savukārt viens darbinieks ieguva maģistra grādu Monterejā (*Naval Postgraduate School*).

5. Komunikācija ar sabiedrību

5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

2009. gads aizsardzības nozarei bija jubilejas gads, kura laikā ar dažādiem pasākumiem tika atzīmēti Latvijas armijas pastāvēšanas 90 gadi. Pagājušajā gadā AM regulāri informēja Latvijas iedzīvotājus un starptautisko sabiedrību gan par Latvijas aizsardzības nozares aktualitātēm, gan sniedza ieskatu Latvijas armijas vēsturē.

AM informēja sabiedrību par uzsāktajām strukturālajām reformām NBS un ministrijas padotības iestādēs. Tika sniegta informācija par Latvijas dalību starptautiskajā operācijā Afganistānā, par nozīmīgākajiem aizsardzības spēju attīstības projektiem — NBS Gaisa spēku bāzes «Lielvārde» attīstību, Jūras novērošanas sistēmas ieviešanu u. c. aktuāliem jautājumiem.

Plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem 2009. gadā tika sagatavoti un izsūtīti 310 preses paziņojumi, organizētas septiņas preses konferences un vairāk nekā 60 pasākumi ar žurnālistu dalību.

Ierobežotā budžeta apstākļos AM, tās padotības iestādes un NBS vēl aktīvāk nekā iepriekšējos gados izmantojusi interneta komunikāciju kā līdzekli dažādu sabiedrības grupu informēšanai un izglītošanai par aizsardzības nozares jautājumiem. Piemēram, brošūra «Nacionālie bruņotie spēki. Formas tērpi. Dienesta pakāpes. Apbalvojumi» taupības nolūkos netika izdota papīra formātā. Tā pieejama vienīgi elektroniskā versijā AM mājaslapā www.mod.gov.lv.

Vidējais apmeklētāju skaits AM mājaslapai 2009. gada laikā pieaudzis no 43 890 apmeklētājiem mēnesī pirmajā pusgadā līdz 53 250 otrajā pusgadā, kas norāda uz augstu sabiedrības aktivitāti, izmantojot mājaslapu kā informācijas avotu par aizsardzības nozari.

2009. gadā valsts aizsardzības nozares informācijas portāla ietvaros darbību uzsāka jaunas mājaslapas — Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem (www.mil.lv), Gaisa

spēkiem un Jūras spēkiem, kā arī uz jaunām mājaslapu versijām ar savstarpēji saskaņotu dizainu un vienotu funkcionalitāti pārgāja Latvijas Nacionālā aizsardzības akadēmija un Zemessardze.

Aizvadītajā gadā darbojās Latvijas armijas 90. gadadienas interneta vietne www.la90.lv. Šai mājaslapā sabiedrība tika informēta un izglīkota par armijas vēsturisko attīstību un armiju mūsdienās, t. sk. aktīvi iesaistot satura tapšanā dažādas Latvijas sabiedrības grupas. Plašu atsaucību guva sadaļa ar blogiem, kurā savu viedokli par armijas vietu sabiedrībā un patriotismu pauda gan aizsardzības nozares pārstāvji, gan sabiedrībā pazīstami cilvēki. Lapas apmeklētāji tika aicināti piedalīties foto konkursā «Drošības faktors», kā arī iesūtīt fotogrāfijas virtuāla armijas vēstures albuma veidošanai.

2009. gadā apritēja pieci gadi kopš Latvija pievienojās NATO. Ministrijas mājaslapā tika izveidota jauna sadaļa «NATO», kurā apkopota informācija par organizācijas mērķiem, uzdevumiem, militārajām spējām, dalību starptautiskās operācijās, sadarbības programmām, kā arī Latvijas dalību aliansē. Par godu Latvijas dalības NATO piektajai gadadienai tika izveidota videofilma «Latvija NATO — 5 gadi» — gan latviešu, gan angļu valodā. Tika uzsākts darbs arī pie videofilmas gatavošanas par Latvijas iesaisti starptautiskajās operācijās Kosovā un Bosnijā un Hercegovinā, jo aizvadītajā gadā Latvija beidza dalību šajās starptautiskajās operācijās.

Saistībā ar NATO 60. gadadienu un Latvijas dalības NATO piekto gadadienu sadarbībā ar biedrību «Latvijas debašu centrs» tika rīkots arī konkurss «Latvijas dalībai NATO 5 gadi/ NATO 60 gadi». Pasākumā jaunieši debatēja par dažādiem jautājumiem, kas saistīti ar valsts drošību, NBS un to sniegto ieguldījumu starptautiskajās operācijās, kā arī NATO darbību un attīstību tās 60 pastāvēšanas gados.

AM jau ceturto gadu pēc kārtas īstenoja projektu «Diskusiju cikls vidusskolēniem». Projekta ietvaros tika apmeklētas 60 skolas Latvijas reģionu centros, kā lektoros piesaistot NBS karavīrus, kuri piedalījušies starptautiskajā operācijā Afganistānā. Atzīmējot Latvijas armijas 90. dibināšanas gadadienu, projekta tēma bija veltīta Latvijas karavīru dalībai starptautiskajā operācijā Afganistānā un diskusiju laikā skolēniem tika skaidrota šis

operācijas nozīme. Aizvadītajā gadā starptautiskās konferences «Jaunie izaicinājumi *NATO* dalībvalstīm un partneriem» ietvaros no karavīru iesūtītajām fotogrāfijām tika izveidota Latvijas dalībai *NATO* starptautiskajā operācijā Afganistānā veltīta fotoizstāde.

2009. gadā AM finansiāli un organizatoriski atbalstīja Latvijas Transatlantiskās organizācijas (LATO) organizēto ikgadējo Rīgas konferenci, kas pulcēja augsta līmeņa amatpersonas un ekspertus ārpolitikas un drošības jautājumos. Pasākuma mērķis bija turpināt augsta līmeņa starptautiskas domnīcas konferences tradīcijas, kas veiksmīgi tika aizsāktas jau 2006. gadā *NATO* Rīgas samīta ietvaros.

5.2. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Ministrijai un tās padotības iestādēm ir izveidojies stabils un līdzdarboties spējīgs nevalstisko organizāciju (NVO) tīkls. Ministrijas sadarbības partneri popularizē militārās tradīcijas un kultūru, informē par militārās izglītības un jauniešu interešu izglītības iespējām, kā arī veicina sabiedrības, īpaši jaunatnes patriotisko audzināšanu.

No AM budžeta 2009. gadā dotācijas un subsidijas tika piešķirtas vairākām NVO — Latvijas Nacionālo partizānu apvienībai, Latvijas Nacionālo karavīru biedrībai, Latviešu virsnieku apvienībai, Latvijas Rezerves virsnieku asociācijai, Latviešu strēlnieku apvienībai, Latvijas Transatlantiskajai organizācijai.

Aizvadītajā gadā norisinājās ikgadējās aizsardzības ministra un NVO pārstāvju tikšanās, kuru laikā tika pārrunāti savstarpējās sadarbības jautājumi, aizsardzības nozares aktualitātes, kā arī nākotnes sadarbības perspektīvas.

2009. gadā AM turpināja sadarbību ar vienu no lielākajām starptautiskajām nevalstiskajām organizācijām — ASV Vācijas Māršala fondu. Sadarbība ar šo fondu stiprina transatlantisko saiti sabiedroto vidū, palīdz Latvijai uzturēt pastāvīgu stratēģiskās partnerības dialogu ar ASV, veicina mūsu valsts ieguldījumu ES kaimiņu reģiona drošības stiprināšanā, kā arī sniedz iespēju piedalīties starptautiskajās debatēs par globālās drošības politikas un reģiona nākotnes attīstības jautājumiem. Pateicoties AM sadarbībai ar ASV Vācijas Māršala fondu, Latvijas pārstāvji piedalījās fonda organizētajā ikgadējā augsta līmeņa starptautiskajā konferencē «Brieseles forums».

6. Aizsardzības ministrijas 2010. gada plāns

Aizsardzības nozares budžets 2010. gadam plānots, ievērojot trīs prioritātes:

1. NBS dalības nodrošināšana starptautiskajā operācijā Afganistānā 2009. gada apmērā, NATO Ātrās reaģēšanas spēku 14. rotācijā trīs cilvēku un Eiropas Savienības Ātrās reaģēšanas spēkos 69 cilvēku apmērā;
2. ASV un Baltijas valstu militāro mācību *BALTOPS*, «*Baltic Host 2010*» un «*Sabre Strike 2010*» uzņemšana Latvijā.
3. NBS bāzes «Lielvārde» attīstība un Jūras novērošanas sistēmas ieviešana.

Aizsardzības ministrijas 2010. gada budžeta programmas

Programmas nosaukums	Budžets, LVL
Valsts drošības aizsardzība	4 681 118
Kara muzejs	676 111
Nacionālie bruņotie spēki	85 916 233
Ģeodēzija un kartogrāfija	1 901 344
Valsts aizsardzības politikas realizācija	9 680 732
Militārpersonu pensiju fonds	5 486 260
Aizsardzības īpašumu pārvaldīšana	9 029 267
Jaunsardzes centrs	815 016
Militārie un aizsardzības pārstāvji ārvalstīs	3 816 258
Pārējie ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētie projekti	12 255 646

Programma «Valsts drošības aizsardzība»

Saskaņā ar Valsts drošības iestāžu likuma 24. panta 5. punktu un MK 2004. gada 26. oktobra noteikumu nr. 887 «Valsts noslēpuma objektu saraksts» 2.5.1. punktu informācija par šo programmu ir slepena.

Programma «Kara muzejs»

No programmas tiek finansēta valsts aģentūra «Latvijas Kara muzejs», kurai noteikti šādi darbības uzdevumi:

- nodrošināt regulāru muzeja ekspozīciju un izstāžu pieejamību sabiedrībai;
- nodrošināt kvalificētas zinātniskās informācijas par Latvijas politisko un militāro vēsturi sniegšanu sabiedrībai;
- vākt, saglabāt, dokumentēt muzeju krājumu un nodrošināt tā papildināšanu un izpēti.

Programma «Nacionālie bruņotie spēki»

Nacionālo bruņoto spēku likumā bruņotajiem spēkiem ir noteikti šādi uzdevumi:

- valsts sauszemes teritorijas aizsardzība un neaizskaramības nodrošināšana, kā arī valsts jūras akvatorijas un gaisa telpas kontrole, aizsardzība un neaizskaramības nodrošināšana;
- piedalīšanās starptautiskajās operācijās likumos un starptautiskajos līgumos noteiktajā kārtībā;
- piedalīšanās valsts apdraudējuma situāciju novēršanā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Programma «Ģeodēzija un kartogrāfija»

No programmas tiek finansēta valsts aģentūra «Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūra», kurai noteikti šādi darbības uzdevumi:

- valsts ģeodēziskā tīkla ierīkošana un uzturēšana (ieskaitot Latvijas globālās pozicionēšanas bāzes staciju tīklu);
- valsts robežas uzmērīšana — nosakot valsts robežliniju un valsts robežzīmju ģeodēziskās koordinātas un sastādot robežas demarkācijas kartes;
- valsts topogrāfiskā kartēšana;
- aeronavigācijas karšu sastādīšana;
- teritoriju plānošanas pasākumu nodrošinājums ar kartogrāfiskām pamatnēm;
- militārās ģeodēzijas un kartogrāfijas produktu izgatavošana un uzturēšana;
- valsts ģeogrāfisko pamatdatu un metadatu iegūšana, apstrāde, uzturēšana un izplatīšana;
- vietvārdu datu bāzes izveidošana un uzturēšana;
- ģeogrāfisko nosaukumu un vietvārdu katalogu un vārdnīcu sagatavošana un publicēšana;
- pētniecība ģeodēzijas, kartogrāfijas un lietišķās toponimikas jomā;
- ģeotelpiskās informācijas infrastruktūras izveidošana un uzturēšana;

- aģentūras darbībai nepieciešamās infrastruktūras uzturēšana un attīstība;
- ģeodēzisko un kartogrāfisko materiālu arhīva uzturēšana;
- poligrāfijas darbu veikšana.

Programma «Valsts aizsardzības politikas realizācija»

Programmas mērķis ir Latvijas militārās aizsardzības vadības nodrošināšana, kas paredz šādu uzdevumu izpildi:

- sekmēt Latvijas aizsardzības sistēmas attīstību;
- nodrošināt efektīvas politikas izstrādi ar politikas dokumentu un normatīvo aktu palīdzību;
- nodrošināt starptautisko sadarbību un Latvijas dalību *NATO*;
- vairo Latvijas kā *NATO* dalībvalsts ieguldījumu kolektīvās aizsardzības sistēmā un kopējās Eiropas drošības un aizsardzības politikas attīstībā, ievērojot vispārpieņemtās starptautiskās sadarbības un diplomātijas normas.

Programma «Militārpersonu pensiju fonds»

Programmas uzdevums ir nodrošināt pensiju izmaksu atvaļinātām militārpersonām, valsts obligātās apdrošināšanas izmaksas, kā arī pabalstu un piemaksu piešķiršanu atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

Programma «Aizsardzības īpašumu pārvaldīšana»

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2009. gada 21. oktobra rīkojumu nr. 717 «Par Aizsardzības īpašumu valsts aģentūras likvidāciju un Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra izveidi», ar 2010. gada 1. janvāri ir izveidots Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs. Ar 2010. gada 1. janvāri no programmas tiek finansēta Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra darbība, kura darbības uzdevumi ir:

- Aizsardzības ministrijas valdījumā esošā nekustamā īpašuma, t. sk. valsts militārās aizsardzības objektu apsaimniekošana;
- valsts militārās aizsardzības objektu būvniecības organizēšana;
- vides aizsardzības pasākumu veikšana valsts militārās aizsardzības objektos;

- iepirkuma procedūru veikšana Aizsardzības ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu vajadzībām;
- iepirkumu veikšana Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām;
- publisko pakalpojumu sniegšana Aizsardzības ministrijai un tās padotībā esošajām iestādēm, Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, kā arī privātpersonām saistībā ar viesnīcas un sporta kompleksa izmantošanu;
- to saistību izpildes nodrošināšana, kuras izriet no Eiropas Aizsardzības aģentūras valdes 2005. gada 21. novembrī pieņemtā brīvprātīgā starpvaldību režīma militāro iepirkumu jautājumos.

Programma «Jaunsardzes centrs»

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2009. gada 26. oktobra rīkojumu nr. 731 «Par valsts aģentūras «Tēvijas sargs» un Jaunsardzes centra reorganizāciju», ar 2010. gada 1. janvāri ir izveidota jauna Aizsardzības ministrijas pakļautībā esoša iestāde — Rekrutēšanas un jaunsardzes centrs. Ar 2010. gada 1. janvāri no programmas tiek finansēta Rekrutēšanas un jaunsardzes centra darbība, kuram noteikti šādi darbības uzdevumi:

- sekmēt jauniešu patriotisko audzināšanu, politisko apziņu un izglītošanu valsts aizsardzības jomā;
- laikus ieinteresēt jauniešus par militāro dienestu;
- paplašināt motivēta profesionālā dienesta personālsastāva atlases iespējas;
- nodrošināt sabiedrību ar nepieciešamajiem informācijas resursiem par valsts aizsardzības tematiku;
- veicināt sabiedrības izpratni par Latvijas dalību *NATO*;
- izdot militāro žurnālu «Tēvijas Sargs»;
- veidot audiovizuālus materiālus par valsts drošības un aizsardzības tematiku atbilstoši *NATO* audiovizuālo resursu ražošanas vadlīnijām.

Programma «Militārie un aizsardzības pārstāvji ārvalstīs»

Ar 2010. gada 1. janvāri darbību uzsāka jauna budžeta programma 35.00.00. «Militārie un aizsardzības pārstāvji ārvalstīs». Programma ir izveidota, lai AM un NBS funkciju optimizācijas un reorganizācijas rezultātā administratīvi apvienotu vienā struktūrā visu aizsardzības sistēmas pārstāvju ārvalstīs administratīvo apkalpošanu. Tādējādi tiek paredzēta gan efektīvāka un vienota

resursu izmantošana pārstāvju darbības nodrošināšanai ārvalstīs, gan arī uz pusi tiek samazināts pārstāvju atbalstam nepieciešamais administratīvais personāls Latvijā, likvidējot Militāro pārstāvju nodaļu NBS Apvienotajā štābā. Vienā programmā ir apkopots finansējums Latvijas aizsardzības atašējiem un pārstāvjiem starptautiskajās organizācijās, kā arī NBS virsniekiem NATO un ES militārajos štābos un citās starptautiskās aizsardzības jomas organizācijās.

Programmai ir šādi uzdevumi:

- veikt aizsardzības atašēju pamatzdevumus — pārstāvēt Latvijas Republikas, Aizsardzības ministrijas un Nacionālo bruņoto spēku intereses akreditācijas valstī, veicināt un sekmēt draudzīgas attiecības un sadarbības projektus starp Latvijas Republikas un akreditācijas valstu aizsardzības ministrijām un bruņotajiem spēkiem;
- nodrošināt sekmīgu Latvijas interešu aizstāvību NATO un starptautiskajās organizācijās ārvalstīs, ievērojot vispārpieņemtās starptautiskās sadarbības un diplomātijas normas;
- nodrošināt Latvijas valsts aizsardzības spēju mērķtiecīgu attīstību starptautiskās sadarbības ietvaros.

Programma «Pārējie ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētie projekti»

No programmas tiek finansēta NATO Drošības investīciju programma Lielvārdes militārā lidlauka rekonstrukcijai atbilstoši NATO prasībām.

Programmas uzdevums ir nodrošināt NATO līdzfinansētā projekta «Lielvārdes militārā lidlauka rekonstrukcija» realizāciju atbilstoši aizsardzības ministra vadlīnijās noteiktajam, saskaņā ar NATO Spēju paketē par lidlauku rekonstrukciju noteikto un atbilstoši MK 09.09.2008. rīkojumam nr. 553 «Par Nacionālo bruņoto spēku bāzes «Lielvārde» attīstības projekta īstenošanu ar Ziemeļatlantijas līguma organizācijas Uzturēšanas un apgādes aģentūras starpniecību».

Projekta īstenošanas rezultātā tiks izveidots NATO un nacionālajām prasībām atbilstošs lidlauks, kā arī mūsdienīga un daudzfunkcionāla militārā bāze, kas ir nepieciešama, lai NBS varētu izpildīt savus uzdevumus valsts aizsardzības nodrošināšanai.

Realizējot projektu, Latvija izpildīs NATO valsts pienākumus, t. sk. nepieciešamības gadījumā nodrošinās NATO operāciju atbalsta pasākumus, apkalpos NATO gaisa patrulēšanas lidmašīnas.

Latvijas Republikas Aizsardzības ministrija

K. Valdemāra iela 10/12, Rīga, LV-1473

www.mod.gov.lv

Dizains/makets: Rekrutēšanas un Jaunsardzes centrs

Iespiests valsts aģentūrā «Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra»